انسان
په
فلسفه
د
انسان

صابر شنواری

Pukhto.Net

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان په فاصله د انسان

افسانې (چاپ ۲۰۰۸)

صابر شینواری

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان په فاصله د انسان .صابر شینواری (افسانې)

فهرست

1. آرمان
2. ریالسټ
3. همدردي
4. مساوات
5. العیاذ بالله
6. زاویه دنظر
7. انسان په فاصله د انسان
8. مشیني دور انسان چرته بیایي
9. ذکر د ځمکې
10. حاجت
11. تعلیم ښه شی دی
12. تالاب
13. انسان نما
14. کاروبار

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

آرمان ——— لنده کیسه

یوه ورځ داسې چل وشو چې په لاره مې یوه جینۍ خوښه شوه. د هغې لوړ قد او ښکلې رنګ ددې قابل وو چې سړی دې ورپسې شي. هغه مخکې وه او زه شاته. لږ چې وړاندې لاړو نو هغه پوه شوه چې دا ابن سبیل خو په ما پسې رااوان دی.

"تاوه شه ګنې دکاندارانو ته وایم"...

ما چې دا ټپه واوریده نو پښو مې کار پرېښوده او سر راباندې تاو شو. زه دې ناڅاپي ګوذار ته هیڅ تیار نه وم او نه مې د دومره حسینې جینۍ نه ددې طمع لرله. لږه شیبه وروسته ما خپل خور شوی وجود راټول کړ او بیا ورپسې شوم.

"ډیره ښائسته یې ——— ټیلیفون نمبر ———"

په دې وخت کې هغې ټیلیفون راوویست او غوږ ته یې ونیو— ما سوچ وکړ چې اوس دې په چا دربوي --- تښته ګنې لاړې په ځان مرګي کې. ولاکه دې څوک پوښتنه هم وکړي چې څوک مړ دی او ولې مړ دی."

ما زر لاره بدله کړه او په بله کوڅه ننوتم. ما نه هغې ته په زړه کې کوم غلط خیال راوستی وو او الله شاهد دی چې زه په هغې باندې د زړه د تله مئین شوی وم. خو اوس دا هرڅه اوبو وړي وواو ما سره د خپل ځان د خلاصي غم وو.

څه وخت چې تیر شو نو جینۍ ظالمه بیا رایاده شوه. هغې په ما داسې جادو کړی وو چې زما په رګ رګ کې یې د مینې احساس راپارولی وو. داسې ښکاریده لکه په پردې جنګ کې چې د ماشوم د ګوتو نه د مور لاس خوشې شوي وي او کلونه پس یې د خپلې کوڅې نښې نښانې ذهن ته راغلي وي. ما چې هر څو ځان ټینګ کړ خو ونه شوه او ناڅاپه مې په خپل آرمان پسې منډه کړه او په لاره کې د هر قسم خطر نه بې پروا په هغې پسې لاړم.

زه دومره تیز روان وم چې د ښار په دې تنګه کوڅه کې به ډیرو ته اړم شوی یم او ډیر به ماته لړم شوي وي. خو ما سره دومره موقع نه وه چې زه دې د هر لاروي عملنامه وګورم او پوه شم چې ولې لاره نه راکوي او جینۍ ته په رسیدو کې د دوی څه تاوان دی !!!

لږ مخکې چې لاړم نو ګورم چې جینۍ موټر ته وخته او کور ته یې د تلو اراده ده. ما چې دا منظره ولیده نوخپل ټول کارونه مې یوې خواته کړل او منډه مې کړه ګاډي ته وختم. په ګاډي کې ځای نه وو او یواځې ددې د څنګ سیټ خالي وو. زه په یو دوه کې حیران شوم چې اوس څه وکړم. که ودریږم ستړی کیږم او که د جینۍ سره په خوا کې کښینم نو ټوله دنیا اور اخلي.

زما مجبوري داده چې له ډیره وخته په کور کې یوې حسینې نازنینې میرمن ته ضرورت لرم چې زما کور ته خوشحالي راوړي او زما دا ستړی وجود لږ په دمه شي.

ډیر وخت وشو چې زما د کور په شااوخوا کې حالات ښهٔ نه دي او خپلو پردو پکې غوبل جوړ کړی دی او اثر یې زما په کور کې محسوسیږي. خدای خبر ولې ماته داسې ښکاري چې همدغه یوه جینۍ زما د ټولو دردونو او ستونزو حل دی او د همدغې محترمې کمی دی چې زه داسې پریشانه یم او سرګردانه یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آخر د جینۍ کور رارورسیده او ګاډی د هغې په غوښتنه ودریده. هغه چې کوزیده ، نو زه هم ورسره کوز شوم او روان شوم. زما سترګو چې کار شروع کړ نو ګورم چې د هغې کور د یو اوږد میدان په هغه بل سر کې دی او د لارې دواړو غاړو ته شنو وښو د هغې د ګاونډیانو له پاره د ماذیګري د ناستې ښه دمه ځای جوړ کړی وو. زه حیران شوم چې دا ولس څه کارروزګار هم لري او که نه همدلته ناست دي او د جینۍ حفاظت کوي.
ما ډیرې منډې وکړې خو جینۍ مې په نصیب نه شوه . څه د خپل ښار خلکو زما کار خراب کړ او څه د هغې ګاونډیانو زه هغې ته پرېښنودم. الله دې دواړه تباه کړي. زه د دواړو نه خفه یم.

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ریالسټ

جنرل موریسن هم عجیبه سړی و. په یو وخت کې پکې ځو ب ی لاب ی ل صفتونه راټول شوي وو. هغه یو بردبار ، وج ی‌ه او دلچسپ سړی و. د دومره دولت سره سره پکې د کبر او غرور څه نښه نه ل ی‌دل ک ی‌ده. سړی د هغه سره په صحبت کې نه تنګ ی‌دهٔ. د هغه د کار دفتر د سپر سټار واین کلب تر څنګه واقع و. زما او د هغه د پ ی‌ژندنې سبب د هغه یواځنۍ لور باربرا موریسن وه. د باربرا د پښتو ادب سره مینه وه او غوښتل یې چې د پښتو او پښتنو په باره کې معلومات لاسته راوړي. نن سبا د همدې مجبوریت له مخې دلته راغلې وه او ما سره یې ملاقات شوی و. هغه زما د معلوماتو نه متاثره شوه او د ب ی‌رته تګ په وخت یې ماته هم لندن ته د تلو بلنه راکړه. او دا دی صرف دوه میاشتې پس پسې زه هم لندن ته راغلم.

لندن زما د توقع نه زیات ښکلی ثابت شو. ټکسي زه د باربرا د کور مخ ته کوز کړم. کور څه و سم شاهي محل و او په وس ی‌عه احاطه خور و. هغه زما په ناڅاپي راتلو ډېره خوشحاله شوه او دا یې یو سرپرایز وګاڼهٔ. لږه ش ی‌به وروسته جنرل موریسن هم راغی. هغه ماته د هرکلي په وخت نوم واخیست او په ګرمجوشۍ سره یې زما هرکلی وکړ. څه ش ی‌به پس یې ما سره زما د شاعرۍ په هکله خبرې پ ی‌ل کړې. زه پوه شوم چې باربرا زما په هکله ډېر څه ورته ویلي دي. د خبرو په ترڅ کې زه په دې ورس ی‌دم چې موریسن یو زمانه ساز شاعر او صاحبِ طرز ادیب دی.

د چای څښلو نه وروسته موټر دربواړه راووتو او تر ماښامه آخوا دېخوا وګرځ ی‌دو. چې کور ته راغلو نو د موریسن د مازغو نه لا د شعروشاعرۍ خبره نه وتلې. هغه ما سره نژدې کښ ی‌ناست. زما لاس یې په خپل لاس کې ونیو او ویې ویل: "ته ریالیزم خوښوې او که روم ی‌نټك جذبات؟" ما جواب ورکړ: "زه مشرقي سړی یم خامخا به ریالسټ یم. رنګیني او نمایش د مغرب کار دی".

هغه په قهقهه وخندل او ویې ویل:"ګوره صاحبه! دا صحیح ده چې موږ د ریالیزم نه انکار نه شو کولی خو رومانیت هم د ژوند یو دروند اړخ دی چې په شاعرۍ کې باید ښه په شدومد څرګند شي".

"-هغه هسې خیالي خبرې دي او د ژوند په کومه لحظه کې په کار نه راځي. زه د ادب د پاره د ژوند د نظریې قایل یم. شعر د ټولنې عکاس پکار دی".

"-درسته ده خو زه وایم چې یو شاعر ادیب په خوله وایي یو څه ، او کوي بل څه نو دا هم ښه نه ده".

ما په پوره زعم وویل: "زه چې د ریالیزم نه ډکه شاعري کوم ګو شاعري به مې لږه شډله وي خو ما ټولې د کار خبرې کړې. په خپل ژوند کې تل د ښځو سره د مینې ، بې ځایه خوندونو او آواره ګرځ ی‌دو نه لیرې پاتې شوی یم".

"-سمه ده ماته خوب راغی. ته هم ویده شه سبا به خبرې کوو".

د جنرل د وتلو نه وروسته باربرا راغله. د سلام نه وروسته یې وویل: "زه همدې ته منتظره وم چې جنرل ووځي او زه راشم. څه چې بهر ځو".

دواړه راووتو. باربرا خپل موټر د یو نایټ کلب په احاطه کې ودرولو او کلب ته ننوتو. ژوند دلته بل ډول و. شباب شباب و او د هر شي نه دولت او مستي څڅ ی‌ده. مخامخ هال کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیلابیلې جوړې په رقص بوختې وې. ما هم باربرا د لاس نه ونیوه او په رقص مو شروع وکړه. رقص دومره خوند راکړ چې باربرا مې په غېږه کې ټینګه کړه او تر خپله وسه مې وزبېښله. ما او هغې په یو بل د بوسو باران وکړ.

ما د باربرا په فرمایش مشروبات څکل او شا او خوا د ناستو منتخبو حسیناوو د لغړو پښو او نورو قابلِ دید حصو نه محظوظ کېدم. داسې ښکلې جینکۍ د سړکونو په سر ډېرې کمې لیدل کېږي. بِل باربرا آداء کړ او د شپې دوه نیمې بجې د کلب نه راووتو. بهر چې راغلو نو سترګې مې نیغ په نیغه راتلونکو رڼاګانو وبرېښولې. د سړک په غاړه هم ښه ګڼه ګونه وه. دې شیبه کې زما مزغو کار پرېښود. د سړک د بلې غاړې نه جنرل اوږده اوږده قدمونه اخیستل او زمونږ خوا ته راروان و. زما په بدن کې وینه وچه شوه. مونږ سترې مشي وکړه او د باربرا سره په موټرکار کې کور ته راغلو. په ټوله لار هغه هیڅ ونه ویل یواځې یې د ځان سره په سترګو کې اشارې کولې او په لېمو کې یې خندل.

هغه زه ډراینګ روم ته راوستم او تر څنګه یې کښېنولم. زما لاسونه یې په خپلو لاسونو کې ونیول او ویې ویل: "ګوره صاحبه! کلب هم د رومان او رنګینۍ یو نماینده ځای دی چې نن ته ورغلی وې".

زما په ستوني کې آواز ونښت او په ټیټ آواز مې وویل:

"دا نن زه هسې غلط شوی وم. زه خو د باربرا د شوق د تکمیل په خاطر تللی وم. زه اوس هم په خپله نظریه کلك ولاړ یم".

هغه خپل دروند سر وخوځولو ، فرش ته یې وکتل ، وروځې یې جیګې کړې او په سترګو کې یې وخندل. ویې ویل: "له تانه مخکې هم زه ستا په شان له دوه درې پهلوانانو سره مخ شوی یم. هغوی خو مې رام کړي دي اوس ستا وار دی. ته به هم معلوم شې. اوس د شپې درې نیمې بجې دي ته ویده شه سبا به خبرې کوو".

جنرل ووت او زما په ذهن د لندن رنګینۍ راوورېدې. د چا پلار به دې ښکلاګانو ته ټینګ شي.خدای خبر څه وخت زما سترګې ورغلې وې.

سحر لس بجې راپاڅېدم. باربرا زما د پاره ناشته راوړه. د ځان سره مې سوچ وکړ چې نن خو یواځې وسېدل پکار دي. د باربرا نه پټ د کوره ووتم او د هایډ پارك په لور روان شوم کله چې د لوی چوك نه تېر شوم نو سترګې مې په یوه داسې جوړه ولګېدې چې سرتاسري حسن و. لوړه دنګه جینۍ او نیم عریان بدن ، د هر قدم سره به یې ټخ ټخ پڼاخې الوزولې.

ما چې هر څو کوشش وکړ خو سترګې مې ترې وانه وښتې او بې اختیاره په هغوی پسې روان شوم. یو دوه څلور لارې وروسته په یوه داسې کوڅه ننوتل چې ما یې تصور هم نه شو کولی. د یو بلډنګ د دویم چت نه چن چن د ګونګروګانو آواز او د طبلې دربهار راته. ما چې سر پورته کړ نو یوې نوخېزې حسینې راته لاسونه وخوځول. زه لکه د مشین په څېر زر زر وروختم. دروازه مې چې پرانسته نو حېران پاتې شوم. داسې ښکلې کوټه ما په ټول عمر کې نه وه لیدلې. د دنیا هر څه دلته موجود وو. هغې په یوې خاص آدا ما ته هرکلی ووې او د ځان سره یې په صوفې کښېنولم. زما د پوښتنې په جواب کې هغې داسې څه وویل چې زړه دې غواړي. د هغې نوم روینا و او اصلاً ډمه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه یوه ښه مغنیه هم وه چې دلته یې د مشرقي موسیقی یو کلب جوړ کړی و. د هغې په وینا هغه د حسن بازار د سر په حسیناؤ کې یوه وه. هغې د رقص په دنیا کې ځان ته مقام جوړ کړی و. د هغې خبرې دومره دلنشینې وې چې زه بې اختیاره د هغې په لور مایل شوم. ما او هغې تقریباً نیم ساعت صحبت وکړ. هغې د ما نه سبا ماښام د بیا راتلو او د هغې د رقص په محفل کې د شاملیدو وعده واخیسته. ما د هغې د صحبت قیمت آدا کړ او د هغې ځای نه ن‌ی‌غ د جنرل کور ته راغلم. جنرل دومره ښه سړی و چې د هغه کور ما خپل کور ګاڼه. ما د باربرا سره تر ډېره د روینا په هکله خبرې وکړې او ومو پتیله چې سبا ماښام به دواړه ورځو.

سبا ماښام په ټاکل شوي وخت زه او باربرا د روینا بالاخانې ته ورغلو. د یو نوکر په رهنمایي موږ د رقص هال ته ننوتو. هال سم د یوې نګارخانې په څ‌ی‌ر و او په کې د شیشې هنري کار شوی و او په دې تیاره ماښام کې د یو شیش محل په څیر ښکارېده. فانوس ، بلبونه ، روښانه شمعې ، د ګونګروګانو شرنګار ، د رباب سوزوساز ، په یوه زمانه کې ما هم په خپل ښار کې داسې محفلونه لیدلي وو. په دروازه چې داخل شو نو د پوخ عمر یوې ښکلې ښځې موږ ته ښه راغلاست وویل. لږه ش‌ی‌به هم نه وه ت‌ی‌ره شوې چې د هال ټولې کرسۍ ډکې شوې. مخامخ یوې ښکلې نازك اندامې غوټۍ رقص کولو او یو پُرسوز غزل یې زمزمه کولو. د څه وخت د پاره دې هم محفل ته روښنایي وبخښله او د خپل حسن داد یې وصول کړ. د پوخ عمرې ښځې په اشاره هغې محفل برخاست کړ او د روینا د راتګ اعلان یې وکړ. په ټول هال کې ګونګوسي پ‌ی‌ل شو. روینا څه راغله چې محفل یې جاوداني کړ. د رقص په وخت د هغې ټولې پلې خوزېدې. اُف د هغې آداګانې ، سوزنده آواز ، د هغې د پښو ټپار. کله چې غزل خپل شباب ته ورس‌ی‌ده نو یو صاحب پاڅ‌ی‌ده او په روینا یې د روپیو باران جوړ کړ. کله چې د هغه ج‌ی‌بونه سپك شول نو زه ورپاڅ‌ی‌دم. ما د مخې د غټو نوټونو نه شروع وکړه. د روینا خولې هم اوبه راپرېښودې. ما یو لاس د هغې د نرۍ ملا نه تاو کړ او په بل لاس مې د هغې د حسن اسناد وېشل. کله مې چې یو لوی بنډل راووېست نو هغې له ډېرې خوښۍ زه ښکل کړم. ما هم دوه درې ځله هغه ښکل کړه. دا حالت تر هغې جاري و تر څو چې ما سره پیسې وې. نن د روینا د رقص ټول وخت ما نیولی و. ځکه خو زما د بیرته کښ‌ی‌ناستو سره سم محفل برخاست شو.

د نورو خلکو سره یوځای موږ دواړه هم راووتو. ما به لا دوه درې قدمه هم نه وو اخیستي چې د خلکو د منځ نه یو غوښن لاس راووت او زه یې د لاس نه ونیولم. ما چې وروکتل نو زړه مې ډوب شو. په تندي مې یخه خوله راغله.

-"آفرین صاحبه! زه نه پوه‌ی‌دم چې ته دومره حسن شناس هم یې. نن خو دې د روینا پوره پوره حق آدا کړ ". موریسن په لوړ آواز وویل.

ما هغه ته هیڅ جواب ورنه کړ خو په زړه کې مې ت‌ی‌ره شوه چې نور نو د موریسن سره ګوذاره ګرانه ده. په لومړي فرصت کې به ترې یو خواته ک‌ی‌ږم.

موریسن یوه ټکسي ونیوله. زه د شرمه په وروستي سیټ کې غونج کښ‌ی‌ناستم. زه د خپلې دعوې ضد ثابت شوی وم. ما احساس کړه چې زما ت‌ی‌رې خبرې هسې د خولې بړبوکۍ وې. ټکسي موږ د موریسن د محل مخې ته کښته کړو. موریسن زه د لاس نه ونیولم او ن‌ی‌غ یې خپلې کوټې ته بوتلم. هغلته یې تر څنګه کښ‌ی‌نولم او زما لاسونه یې په خپلو لاسونو کې ونیول. د هغه دا عادت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر عجیب و. هغه به په خبرو کې د تاکید په وخت زما لاسونو ته زور ورکاوه. د لږ ځنډ نه وروسته یې په خوږه لهجه وویل:

"فکر کوم حسن بازار هم د ژوند رومانوي اړخ دی. یواځې دده په هکله فکر کول هم څومره خوندور دي ، څه دي خیال دی ؟".

زه نو د خجالته نه مړ وم نه ژوندی. د جنرل دې خبرې چې درسته ده! خو زه وایم چې یو شاعر ادیب په خوله وایي یو څه ، او کوي بل څه نو دا هم ښه نه ده. زما په ذهن کې د تندر په څېر څریکې وکړې. په ډېره نا آرامۍ مې وویل: "بخښنه غواړم! زه هم حیران یم چې هلته تللی څنګه وم. زه بېخي نه تلم خو زه خو باربرا د ځان سره بېولی وم".

ـــ "هلته هسې هم څوک یواځې نه ځي. یو څوک خامخا بیایي. هسې هغه ښکلې غوټۍ ، هغه روڼ ماښام او پُرخیاله غږ څومره خوند کوي. سړی د هغې په هکله صرف فکر کولی شي. زه خو وایم ریالسټ هم اوسه خو بې د رومان نه هم ژوند نیمګړی دی". ما دده په رویه تعجب وکړ. د وروستۍ خبرې په ترڅ کې یې یو ځل بیا زما لاس ته زور ورکړ.

ما په شکست خوړلي لهجه وویل: "خو کار هم ښه شی دی. بې د کار کولو نه ژوند ممکن نه دی. د خلکو د حق غم هم باید وخوړل شي. د رومان نه هیڅ هم نه جوړېږي. کار خو یې کار او حقیقت پسندي خو یې حقیقت پسندۍ ته ویلې ده".

هغه زما لاسونه بیا زور کړل او ویې ویل: "عشق دې کړی".

ـــ "نه ... نه دا څه وایې!!! ما په خپل ټول ژوند کې کومې ښځې ته کتلي هم نه دي".

ـــ "په غره کې به لوی شوی یې ..... چې هلته ښځې بېخي نه وي".

ـــ "نه نه دا څه وایې!!! په کور کې راسره دوه د تره لورګانې او یوه د ترور لور هم وسېدې او زمونږ دوه ګاونډۍ ماریه او شازیه به هم مونږ کره تلې راتلې چې د سپوږمۍ په څېر ښایسته وې. د ماریې سره خو مې داسې زړه لګېدلی و چې یو ساعت به مې ونه لیده ، زړه به مې پرق چاودېده. هغه په ما دومره ګرانه وه چې ما نه به یې څه غوښتل ما به ورته راوړل. ټوله ورځ به د باغ په یو کونج کې ناست وو او د دنیا جهان کیسې به مو کولې. ما هغه ډېر ځله غاړه ایستلې هم ده. ددې نه علاوه مې داسې کارونه کړي دي چې توبه ترې هم شرمېږي".

-"د افسوس خبره ده ... نو دا د رومانیت کرونده نه ده نو نور څه شی دی. ګوره صاحبه! ښه به دا وي چې زما خبره ومنې او د رومانیت په هکله درست معلومات لاس ته راوړې. ته رومانیت ډېر په غلط مفهوم کې اخلې ". هغه په یو آدا سره وویل.

ـــ "دا هسې پخوانۍ قصې دي. دا کارونه ما هغه وخت کول چې زه شاعر نه وم. زه اوس د یو ریالسټ انسان په حیث ددې خرافاتو کلک مخالف یم".

ـــ "یعنې ستا مطلب دادی چې ته د عشق او مینې په نوم کوم لفظ نه پېژنې او نه به په راروان وخت کې عاشق شې".

ـــ "او باالکل! زه به کومې پېغلې ته وهم نه ګورم او نه به یې څه دعوت قبول کړم". ما په پوره زعم وویل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـــ "درسته ده ته اوس آرام وکړه بیا به خبرې کوو". دې سره هغه ن ی غ ودرېد خو ماته هغه د رخصت خبره رایاده شوه. ماته نور ددې ځای نه په تګ کې عافیت ښکارېده. اګر چې جنرل ماته د پاتې ک ی دو ډېر وویل خو کله چې یوه شو چې زه نور دلته د پاتې ک ی دو والا نه یم نو ویې ویل: "ښه ده ... سبا به لاړ شې". هغه لاړ او زه د خوب په تکل وغزېدم.

سحر د ناشتې نه وروسته مې د جنرل نه رخصت واخیست. هغه باربرا ته وویل چې تر یو ځایه زما ملګرې وکړي او زما د ټکټ وغ ی ره غم وخوري.

زه د باربرا سره په موټر کې کښ ی ناستم. باربرا د موټر د روان ی دو وروسته وویل: "تر سټ ی شن پورې به دې زه ورسوم ځکه چې لاره ډېره اوږده ده". ما د هغې شکریه آدا کړه. کله چې د فایو سټار هوټل مخ ته ت ی رېدو نو باربرا په غمګینه لهجه وویل:

-"که خفه ک ی ږې نه یوه خبره وکړم؟". ما وویل: "آو ... ولې نه".

ـــ" د کله راهیسې مې چې ته لیدلی یې د زړه آرامه دنیا مې بې آرامه شوې ده. زما ستا قدوقامت ، تورې سترګې او مشرقي انداز ډېر خوښ ی ږي. مهمه دا چې زه په تا مینه یم".

زما په دماغو کې چراغونه بل شو ، سترګو ته مې ستوري وځل ی دل او په زړه کې مې یخه هوا وچل ی ده. صرف دومره مې وویل: زه هم ستا وصال بیخي بدل کړی یم. د کله راهیسې مې چې ته لیدلې یې د زړه ورانه دنیا مې آباده شوې ده. زما په زړه کې هم ستا د پاره چپې په موجونو وې خو ما دې چپو ته نوم نه شو ورکولی.

ـــ "سمه ده. ډېره ښه شوه چې زمونږ مینه یو طرفه نه ده. ته اوس زما د پاره دومره نه شې کولی چې یوه شپه پاتې شې تر څو یو بل ته خپل زړونه ښه تش کړو؟".

ما په پوره ت ی زی ه سره وویل: "ولې نه! خو اوس خو دا ب ی خي امکان نه لري ځکه چې ما اوس د جنرل نه رخصت اخیستی دی. هغه به څه وایي".

ـــ" دا هیڅ خبره نه ده. ته داسې چل وکړه چې ورځ په کوم بل ځای کې ت ی ره کړه. کله چې شپه شوه نو د هغې بلې لارې به زما خوابګاه ته راشې. خیال کوه چې د نوکرانو نه دې څوک ونه ګوري. زه به منتظره ناسته یم".

ـــ "سمه ده. زه به همداسې وکړم". هغې زه د موټر نه کوز کړم او بیرته د کور په لور رهي شوه. زه د ورځ ت ی رولو په خاطر نزدې پارک ته ورغلم. زما دا حال و چې یوه یوه لمحه به راباندې کال تمام ی ده. په پارک کې مې هم زړه ونه لګ ی ده او په سړکونو مې آواره ګردي پ ی ل کړه. تر څو چې شپه راتله نو ما دوه کِلو وازده ویلي کړې وه. آخر څه په اکو بکو ماښام راغی. تر څو چې د جنرل کور ته رس ی دم ،شپه پخه شوې وه. زه د باربرا د هدایت مطابق د هغه بلې لارې خوابګاه ته ورغلم. د باربرا خوابګاه هم دیوې لویې بنګلې نه کمه نه وه. لږه ش ی به پس د باربرا مترنم غږ زما غوږونه ځان ته راښکل.

ـــ "باربرا! دروازه زر خلاصه کړه زه یم". د بلې خوا د باربرا آواز راغی چې: "مائي ډارلنګ! دروازه خو په دې نه شم خلاصولی چې آواز یې پورته نه شي. نزدې د نوکرانو کوټه ده. ته داسې چل وکړه چې په دېوال راواوړه. اول لاسونه راواړوه زه به دې د لاسونو نه رازور کړم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما هم په یو پړق کې لاسونه په دېوال ورواړول. د هغې خوا باربرا ونیول. زه حی‌ران شوم چې د باربرا په لاسونو کې دومره زور د کومه ځایه راغی. خو کله مې چې په دېوال سر ورن‌ی غ کړ نو سترګې مې ټ‌ی‌غې پاتې شوې. هاخوا جنرل د غره په څ‌ی‌ر دنګ ولاړ و .... زما لاسونه یو ځل بیا د هغه په لاسونو کې وو.

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

دهر انسان د تخلیق شاته د دوه کسو لاس دی یوه ښځه او یو نر . سړی چې په څه شي سړی دی ګویا هغه برخه ورته د نارینه رس ی دلې ده. اوهره ښځه چې په څه شي ښځه ده نو د وجود هغه برخه ورته د ښځې په نصیب رس ی دلې ده ، باقي سړی دی.

دخبرې مطلب دادی چې هر سړی نیم نر دی او نیمه ښځه او دغه شان هره ښځه نیمه ښځه ده او نیم نر . بلکه هر سړي او هرې ښځې د جوړېدو په وخت کې زیات وخت له ښځې سره ت ی رکړی دی.

په ما چې دا نادر راز افشا شو نو سمدستي مې ورته د یوې مقالې شکل ورکړ او مقامي اخبار ته مې ول ی ږه چې په هغې کې مې د نورودلایلو سره دا علمي دلیل هم لیکلی و چې: "د هر انسان د تخلیق شاته د دوه کسو لاس ...."

زما یقین و چې د مقالې چاپ ل ی دل به دنارینه ؤ غرور ته ماتې ورکړي او د ښځینه ؤ د کمزورۍ احساس به راکم کړي. خو داسې ونه شو.

اخبار په نارینه طبقه کې مقبولیت پیداکړ او له هره طرفه راته تعریفي لیکونه راغله. خو بل طرف ښځو دا د ځان بې عزتي وګڼله او په ما یې د یو کم عقل ، بې موضوع او کچه سړي تورونه پورې کړل. او اخبار ته یې وارننګ ورکړ چې بیا داسې بې سروپا لیکنې چاپ نه کړي.

زه چې دلته مایوسه شوم نو بل ښار ته مې د تلو اراده وکړه په دې خیال چې :

ندارد چون این شهر گوهر شناسی

دلِ خود به ملكِ دِگر مفروشم

زه چې بل ښار ته راغلم نو په بې غمۍ سره مې په دې هکله څ ی ړنې پیل کړې چې په دې کې د ښځو عالمي ورځ راورس ی ده. ما رنګ په رنګه پوسټرې ب ی رغونه تیار کړل او مختلفې نعرې ، شعرونه مې پرې ولیکل او په هغې کې مې په دې خبره زور راوړو چې له دې وروسته هر سړي ته په بل سړي کې له سړي سره سره خامخا ښځه هم په نظر راشي او لکه د طاؤس خپلو پښو ته په لیدو شرمنده شي. او هرې ښځې ته بله ښځه پوره ښځه نه بلکه نیمه ښځه نیم سړی ښکاره شي او له نتایجو نه یې بهرور شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار تر لسو بجو پورې ما خپل اشتهاراتي مهم ښه په تُندۍ سره جاري وساته. هر خاص و عام ، اخباري نمايندګانو او د کليو بانډوڅخه راغلو مريضانو سيلانيانو ته مې تشريحي خطبې بيان کړې ، پوسټرې تقسيم شوې او دهر قسمه سوالونو ځوابونه مې وويل. تقريباً ډېرو خلکو زما د راوړي پيغام مرسته ملګرتيا وکړه او داد يې راکړ.

په دې کې ناڅاپه د يوې خوا نه د ښځو يو مضبوط ټولی راښکاره شو چې مخه يې همدې چوك ته وه. د راتلو سره يې فلك شګافه نعرې پورته کړې چې په کې د سړو نه د بغاوت ، په خپلو ښنو د ودرېدو او د ظلم او زياتي خلاف آوازونه پورته شو. زه چې پوه شوم چې دوی يوځل بيا خطا شوې او د افراط لاره يې ونيوه نو زر زر مې خپله ميانه روي رامخې ته کړه او په ډېر هنر مې د سړيو د سريتوب ګراف ففتي ففتي ته راکوز کړ او چې په دې لړ کې مې څه زده وو ټول مې د دوی مخ ته ډېری کړل او بيا مې يې خپلو بې‌نرونو ته پام راوګرځولو.

ښځو چې دا هر څه وليدل نو يوه پکې راوړاندې شوه او ويې ويل: "دا څه بې هودګي ده!!! ________ له دې ځايه ځې او که پوليس راوغواړم ".

په ما ورځ توره شپه شوه چې تر اوسه دوی څه ويل او اوس د يو نارينه د شړلو د پاره نارينه راغواړي. ګويا خپله ګټه په نارينه ؤ کوي او سړي خپلو کې په جنګ اچوي. دې ش‌ې‌به کې ما نه هم رګ نبض خطا شو او سړي راته مکمل سړي ښکاره شو. ما سره غم شو چې دا هر څه خو زه د يو علمي تحقيق د رامخې ته ل‌ې‌دو نه زيات د ښځو سره د همدردۍ د اظهار د پاره کوم. نو بيا دوی زما مخالفت ولې کوي. ددې نظريې خو د سړو نه زيات ښځو ته د خپلولو ضرورت دی. دې کې نورو زما کاغذونه پوسټرې راجمع کړې او ما ته يې په دا مخ راوويشتې.

ماته ځان ګل‌ې‌ليو ښکاره شو چې په ښار کې روان دی او د روم خلك يې په کاڼو ولي. بيا سقراط رامخې ته شو چې د حق و صداقت د پاره يې زهر وڅکل خو يو قدم هم شاته نه شو. ددې خيالاتو راتلل وو چې زه په نوې جذبه خپل فل‌ې‌ټ ته راغلم او ټوله شپه مې په دې غم کې ت‌ې‌ره کړه چې غلطي په کوم ځای کې ده. آخرد دنيا خلك زما په خبره ولې نه پوه‌ې‌ږي. ما لا دا سوچونه کول چې دې وخت کې راته دتبليغيانو هغه خبره رايادہ شوه چې د هر عمل شروع اول د خپل ځان نه پکار ده.

سهار ما پوره تياري وکړه او په ډېر فخرد ښار په کوڅو کې رارِوان شوم چې دې کې يوې ښځې بلې ته ووې: " دا لا څه شی دی ________ دا خو لکه چې هجړا دی خانه خراب. "

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما مخ ورواړولو او ومې ویل: " بالکل صحیح تعبیر دې وکړو______ د بادشاه مازغه لرې خو افسوس چې ښځه ذات یې. "

خو چې لږ وړاندې لاړم نو سوچ راغی چې هجړا خو څه بل څه شی وي. هغه عیب خو په ما کې نشته نو بیا ولې غلط طرف ته منسوب کړل شوم.

ما داسې کار کړی و چې قمیص مې د ښځې اغوستی و او پرتوګ د نر. چې د وجود پورته حصه د ښځې نمایندګي وکړي او لاندې د نر.

زه چې بوه شوم چې نور نو بیخي په شرمونوشرمی‌رم او دې خلکو هسې هم ټول عمر د علم او ترقۍ مخالفت کړی دی او خدای خبر څومره د ملك و قوم خیرخواهان به شاته دیکه شوي وي نو څه فایده چې ځان کړوم. همغلته د خپل مشن نه مستعفي شوم او کور ته روان شوم.

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مساوات

مونږ دواړو په ریستوران کې چای وڅکلې او راووتو. ښکاره ده چې څوك دوه درې پیالې شنې چای وڅکي نو بیا ټوله ورځ متیازې ورځي.
ما هغې ته ډیر وویل چې هغه دې هم زما غوندې لاړه شي او مخامخ دې د ریل دمتروکه پټړۍ په خوا کې خپل ضرورت پوره کړي ، خو هغې بیخي دا منله نه. حال داچې مونږدواړه د تحریك مساوات سرګرم غړي یو او په دې مو اتفاق دی چې دا دنیا د ښځې او نردپاره یو ډول پیدا شوې ده او دواړه ترې باید په یو ډول ګټه پورته کړي.
ما بیا هغې ته وویل چې ګوره ټوله دنیا راروانه ده او هلته د ځمکې په خدمت بوخته ده نو ته ولې نه ورځې.
په دې وخت کې دا خجالته شوه خو څه جواب یې رانه کړ. ما ته پته وه چې ددې جواب دا دی چې "شرم دی زه څنګه په داسې ځای کې متیازې وکړم چې نارینه دې په دوربین کې هم ښکاري".
د هغې خوله ځکه بنده وه چې شرم یې د جواب په توګه نه شو رامخې ته کولی ځکه چې زمونږ په مجلسونو کې دا خبره ډیره په تُندۍ سره غندل شوې وه چې پخپله ښځو هم ځانونه د شرم ، حیا او پښتو په نوم د خپلو ډیرو حقوقو نه محرومه کړي دي.
بله ورځ مونږ په یو دوه مرسډیز موټرو کې د یو کلي په دوره روان وو. چې په لاره کې دوه بسونه وجنګیدل. هر طرف چغې سورې او د وینو لښتي روان شو. مونږ ګاډي یوې خوا ته ودراوه او ورمنډې مو کړې. تقریباً دوه درې ساعته مونږ د مړو په جداکولو ، د هغوی د سامان آلاتو او پیسو په ساتنه ، د زخمیانو په راټولولو او هسپتال ته په رسولو تیر کړل. کله چې حالات سم شو او خلك په خوریدو شو نو مونږ هم ستړي ستومانه خپل ګاډي ته راغلو.
په ګاډي کې ناست زنانه سټاف چې مونږ په وینو رنګ ولیدو نو په ژړا شوې اوسرونه یې په لاسونو کې ونیول..... " الله د میندو به یې څه حال وي!". ماچې کله د دوی دا یو طرفه آه و بکا واوریده نو ما ته یې سپین ږیري او بې کسه پلاران سترګو ته ودریدل چې دوی یې تکیه او دلاس آمسا وه —
ددې پیښې په سبب زمونږ دوره منسوخه شوه.
سبا ته اته واړو ټیلیفون وکړ چې نن مونږ دفتر ته نه شو راتلی ځکه چې سرونه مو درد کوي او پروني منظر مو سترګو سترګو ته کیږي. ما ورته وویل چې مونږ خو یو هم نه یو پاتې شوي حال دادی چې ستړي هم یو او منډه تړه هم مونږ ووهله نو تاسې ولې نه راځئ.
تقریباً ټولو دا خبره واړوله راواړوله چې زمونږ اوس هم سترګې سرې دي او اعصاب مو کار نه کوي. تاسې خو سړي یئ زړونه مو غټ دي.
خدای خبر ولې زما د دوی په عذر تشفي ونه شوه او زړه مې ګیله من شو چې داڅنګه مراعت خواهانه منطق دی چې د مساوات په دې دور کې پرون هم مونږ ستړي شو او نن هم - او اعصاب د دوی خراب دي.
دا خو لا څه کوي زمونږ په سټریا کې خو هغه وخت نوره هم اضافه وشوه چې تقریباً په دوه درې هفتو کې درې څلورو زنانه ؤ دوه دوه میاشتې د ماشوم د زیږون رخصتې واخیسته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه وخت پس زمونږ په اداره کې د مساوات په موضوع یو سیمینار جوړ شو چې پکې د ملك نوموړو شخصیتونو ګډون وکړ. ما خپله مقاله ډیره په زحمت لیکلې وه او تقریباً پنځه دیرش کتابونو د مطالعې او اعداد و شمار نچوړ مې پکې راجمع کړی و. د مطالعې په دوران کې زما ذهن ته دا خبره هم راغله چې: "ښځې او نارینه بالکل مساوي دي او دواړه انسانان دي. خو دا مساوات داسې نه دی چې دواړه بالکل یو رنګ دي یا ظرفیت ، جوړښت او کردارېې یو شان دی. بلکې مثال یې داسې دی لکه هوا او اوبهٔ چې دواړه د ژوند دپاره په مساوي توګه ضرور دي. خو استعمال ، نوعیت او دریافت یې جدا دی". خوما دا خیال فوراً رد کړ.

زما مقاله ددې ادعا ښهٔ نمونه وه چې ښځې او نارینه ایکي یو شی دی. د دوی حقوق ، مقام او اهمیت بالکل یو شان دی. دواړه یو رنګ دي او لکه د موټر د پایو په شان دواړه د کور په چلښت کې برخه لري. زما مقاله کامیابه وګرځول شوه او ورته د ښځود حقوقو د ښهٔ حمایت امتیاز ورکول شو. ناستو کسانو هم مقاله وستایله. د سیمینار دتشهیر دپاره د پرنټ او الیکټرانك میډیا نمایندګان په لوی شمیر کې موجود وو. زمامقالې دومره شهرت بیاموند چې ما ته د درې څلورو ملکونو نه د دورې دعوت راکول شو.

ما د ځان سره فیصله وکړه چې خپل ټول عمر به د ښځو او نارینه ؤ د مساوات په خدمت کې تیروم او چرته چې د ښځو حقوق تر پښو لاندې کیږي نو هلته به انقلاب راولم.ما خپلې مقالې ته نوره هم فراختیا ورکړه او د یو کتاب په شکل مې چاپ کړه. په کتاب کې چون د مساوات د راوستو یوه واضح کړنلاره ورکول شوې وه او ډیره په سختۍ داغوښتنه شوې وه چې په کورونو کې نظربندې زنانه دې راوویستل شي او ورته دې د ژوند په هر ډګر کې د سړیو سره اوږه په اوږه برخه ورکول شي. نو ځکه خو کتاب په بعضې غیرحکومتي تنظیمونو کې ډیر مقبول شو اوهر طرف ته ددې غوښتنې د پوره کولو یو طوفان راولاړ شو او زه د یو هیرو په شکل کې مخ ته راغلم. دا مطالبه دومره شدیده شوه چې دې تنظیمونو او د ملك معززو ښځینه شخصیتونو په یو اعلٰی هوټل کې د غرمنۍ بندبست وکړ او وزیراعظم ته یې د خصوصي میلمه په توګه د ګډون بلنه ورکړه.

زه چې کله غونډې ته ورسی‌دم نو تقریباً دوه درې زره خلکو چې ډیر شمیر یې زنانه وې ماته هرکلی ووې او د ګلونو هارونه یې را په غاړه کړل.

د ګډون کوونکو او خصوصي میلمه د همدردانه تقریرونو او په دې هکله د مرستې د اعلانونو نه وروسته ما ته د صدارتي خطبې بلنه راکول شوه. زه چې کله مایك ته راغلم نو احتراماً ټول ودریدل او د لاسونو په مضبوطه پړقا یې زما بدرګه وکړه. ماپه زړه کې وویل چې همدا وخت دی چې دا مسئله په ښه شکل رایاده شي او وزیر اعظم ته هغه نکتې په ګوته شي چې د مساوات په لاره کې خنډ دي.

ما د تقریر په یوه حصه کې وویل: "مونږ ته پکار دي چې د مساوات قایل شو او ښځو ته هم په هر میدان کې د خدمت کولو موقع ورکړو. ښځې او سړي بالکل یو برابر دي په دوی کې هیڅ فرق نشته. کوم کارونه چې سړي کوي باید چې ښځو ته هم ورکول شي. په دې ملك نور د سړیو حاکمیت نشي چل‌ی‌دی. سړیو په ټولنه قبضه کړې ده. د کور ، محلې او کلې نیولې تر ښاره او پوره ملکه بلکې تر پوره دنیا پورې نارینه د قابض کردار اداء کوي او په وسایلو یې خیټه اچولې ده ".

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هال کې دومره جوش او پړقا خوره شوه چې که مجسم شوی وی نو لکه د واورې او باران به راوربدلی وی.

ما خپل تقریر جاري وساته: " ولې تاسې نه ګورئ چې په دې ملك كې سړي د فوج په شكل راجمع شوي دي اوددې ملك په غرونو رغونو يې قبضه كړې ده. ولې ښځو ته په فوج كې د شامل‌ېدو موقع نه ده وركول شوې. د فوج سمه نيمه حصه دې د ښځو نه واخيستل شي او ددې ملك هرې حصې ته دې وليږل شي".

دې وخت كې په هال خاموشي خوره شوه:

" تاسو نه ګورئ چې ددې ملك په ښارونو كې نايي نارينه دي- قصاب نارينه دي- دكاندار نارينه دي- مزدور نارينه دي- ټكسي ډرايور نارينه دي- ټول وطن نارينه نارينه دی. ولې داظلم روان دی. ولې په كاروبار نارينه قابض دي. ولې د هر نايي په څنګ كې يوه نايېه نه كښېنوئ- ولې ركشه د ښځې په واك كې نه وركوئ او ولې د كلي او ښارونو د پېړي او ملا مزدوري نارينه لوټي او د كليو او ښارونو زنانه ورسره نه حصه داره كېږي. ښځې هم غواړي چې ددې ملك په سختيو كې د نارينه ؤ سره يو ځاى برخه واخلي. حكومت دې په دې هكله اقدامات وكړي".

ما چې وليدل د حاضرينو رنګونه ټول تك سره شوي وو او پوزې شونډې يې د عادي حالت نه را اوړدې شوې او سترګې يې ټاغې راوتلې وې. ما سوچ وكړ چې دا په تقرير كې ډېر محويت عالم دی.

" مساوات چې دی يواځې په دفتر كې د ميز تر شا نه دی بلكې په كليو باندې ، ښارونو ، لارو كوڅو ،پوله پټي ، جنګ او دفاع - هر څه كې مساوات دی. ښځې دا غواړي چې يو نارينه مري نو يوه زنانه به ورسره ضرور د جنګ په ميدان كې مري. دا نه شي كيدی چې سړي دې په سرحدونو جنګېږي او د لويو نړيوالو طاقتونو د ګوليو ښكار كيږي دې او ښځې دې په سرخي پاوډر د مساوات لفظ ته تجلا بخښي. لنډه داچې كه د يو نارينه ملا درد كوي نو د يوې زنانه ملا به ورسره ضرور درد كوي.........".

زه چې كله په خود كې راغلم نو ډېر وروسته په دې پوه شوم چې نن زما په هسپتال كې دريمه ورځ ده او لس پنځلس ورځې مې نورې هم همدلته دي.

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

العياذ بالله

مجنون ځکه کامیاب و چې ځان یې نه و تقسیم کړی او ټول عمر یې یواځې په یو عشق ګوذاره وکړه. او روایتونه وایي چې لیلٰی هم ډیره ښایسته نه وه بلکې توره وه نو ځکه خو مجنون ته د ډیرې انرجۍ د مصرفولو ضرورت نه و او لکه د زیارت د ډیوې په لړو تی‌لو هم چل‌ی‌ده. خو ابن خلدون په خپل کتاب تاریخ المفسدین کې یوه عجیبه واقعه راوړې ده چې هغه ددې پورته بیان نفي کوي.

داسې ښکاري چې ابن خلدون دا روایت په غلطه طریقه حمل کړی دی خو چې سړی د ننۍ زمانې د مفسدینو اعمال ګوري چې د اسلام او مجاهد په جامه کې یې ځانونه د الله جل مجده په مخ کې څومره ذلیل کړل ، څومره یې په خپلو غوږو ږیرو د قرآن پاڼې داغدارې کړې او څومره یې خپلې پګړۍ ددې خاورې د صحرایي غریبو پ‌ی‌غلو په طهارت نجسې کړې... نو د سړي باور شي چې مجنون به هم سم سړی نه و.

ابن خلدون لیکي چې مجنون یوه ښځه هم اغوا کړې وه. هغه دا کار هغه وخت کړی و کله چې هغه د روزګار په تلاش کې بغداد ته تللی و. کله چې هغه د یوې بالاخانې په خوا کې ت‌ی‌رېده نو د ساز و آواز شیرینۍ هغه دې ته مایل کړ چې دننه ورشي. کله چې دننه ورغی نو په قلوپطرا نومې رقاصه یې زړه بایلود او د تورې په زور یې هغه وتښتوله. کله چې لیلٰی ددې خبرې نه خبره شوه نو مجنون ته یې یو خط ولیکه چې دا غلط کار دې ولې کړی دی. مجنون په خپله صفایي کې ولیکل چې د یو چمن د ګلونو خوشبو چې د چمن د دیوالونو نه هاخوا اوړي نو خامخا به د ګلونو کاروباریان ځان ته متوجه کوي او د خوشبو د تسخیر په خاطر به په ګل او ګِل اجاره داري قایموي. خو زه بیا هم افسوس کوم او د خپل ندامت په خولو لوند یم. ته خفه کیږه مه ځکه چې زه اوس هم له تا سره مینه لرم. تاته خو پته ده چې عراقي بن مانس په یو وخت کې په درې څلورو ښاخونو زانګي او خوند اخلي.

لیلٰی چې د مجنون په لهجه کې د بغداد د متکلمینو او ادبي آواره ګردو عیاشي محسوسه کړه نو پوه شوه چې مجنون اوس کوهي ته بوګه نه اچوي بلکې راساً کوهي ته کوز شوی دی.

ابن خلدون لیکي چې لیلٰی ددې نه وروسته د ځان نه ښاماره جوړه کړه او روزانه به یې د چندړو په مختلفو ښاخونو رازانګل او د صحت خیال یې ساته.

واسکو ډی ګاما چې د یورپ نه د قسطنطنیې په لاره هند ته راته نو مجنون یې په روم کې لیدلی و. هغه په خپله سفرنامه کې لیکي چې د روم په مضافاتو کې زما ملاقات د مجنون نومي یو سړي سره وشو چې تازه عیسایي شوی و او د ورځې به درې ځله چرچ ته تلو. ګاما لیکي چې ما د هغه نه پوښتنه وکړه چې ته د عیسایت نه څومره متاثره یې او د مطالعې محور دې څه شی دی؟

هغهٔ په جواب کې ووې چې زه د عیسایت نه ډیر زیات متاثر یم ځکه چې دلته یو پادري راته کار هم پیدا کړی دی او لور یې هم راکړې ده. اول عراق ته تللی وم هغلته رانه قتل وشو اوس دلته راغلم.

مودې ت‌ی‌رېږي او د مجنون د بد کردار وارثین اوس هم د ځمکې په مخ راټوک‌ی‌ږي. اوس هم خلك د پیسو دپاره عیسایان ک‌ی‌ږي ، کیمونسټان ک‌ی‌ږي ، او شیعه ګان ک‌ی‌ږي او د پښتانه غونډې د مخلص مسلمان او بې ضرره انسان په سینه چاړه ورمنډي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاویه دنظر

د بادار پلار بوډا و او مور یې د زمرۍ غونډې په ټول عمر کې صرف دوه بچي راوړي وو ، بادار او سپد نظر .

د جمعې ورځ وه ، جومات ښه ډك و. ملا صاحب بیا بیا دا حدیث شریف لوسته چې اَلصّدقةُ ٌ ردُّ البلاء او ورسره ورسره یې د صدقې د اهمیت مختلف اړخونه رابرسی‌ره کول. په بادار دومره اثر وشو چې سمدستي یې د کور د بکس نه پنځه سوه روپۍ وویستې او راووت. د هغه د ن‌ی‌کۍ کولو حس ښه په جوش کې و. مدرسې ته چې ورسی‌ده نو د اطمینان دپاره یې د مدرسې بورډ ولوست:

مدرسة بحرالعلوم

مهتمم:امام العارفین علامه الحاج حسین احمد صاحب مد ظله العالي

او بیا په مدرسه ورننوت. د کوټو او برنډو د یو اوږد قطار نه چې ت‌ی‌رشو نو مخامخ ورته یوه نوراني څهره ښکاره شوه چې اوږده سپینه ږیره یې لرله. د ململ پګړۍ یې په سر وه او په لاسو کې یې اوږدې تسپې لاندې ځنګ‌ی‌دې. بادار ن‌ی‌غ ورغی او د هرکلي په وخت ورته پښو ته ټیټ شو او بیا یې پنځه سوه روپۍ راوویستې او مولنا صاحب ته یې په لاس کې ک‌ی‌ښودې. نوراني څهرې چې پیسې ولیدې نو په نورانیت کې یې اضافه وشوه. بادار یې د لاسه ونیوه او د ځان سره یې یوې کوټې ته بوتلو. کله چې کښ‌ی‌ناستل ، نو د بادار په حق کې دعا وشوه:

ـــ"جَزَاكَ اللّٰهُ اَحسنُ الجزَاء فی الدُّنیاء والآخرة ، اللّٰه ربِّ کریم دې تا ن‌ی‌ك عمله او قرآن خوانه کړي. اللّٰه دې تاته ددې نیکۍ یو په سله بدلې درکړي چې تا د اللّٰه د دین خدمت وکه. خو تاته ښه پته ده حاجي ص‌ی‌ب چې زمونږ دا مدرسه خاص په چندو باندې چل‌ی‌ږي بله څه زریعه نشته دی. نو که ستاسې غونډې اهلِ خ‌ی‌ر حضرات له مونږ سره څه لاس امداد وکړي نو اللّٰه جلَّ شانهُ به یې اجرِ عظیم ورکړي. "

د بادار سترګې وځل‌ی‌دې. هغه ته د ن‌ی‌کۍ کولو بله موقع په لاس ورغله.سمدستي یې ج‌ی‌ب ته لاس کړ ، قلم کاغذ یې راوویستل او یو لسټ یې تیار کړ.

سبا ته بادار لس زره روپۍ په ج‌ی‌ب کې ایښې وې او د مدرسې په لور غشی شوی و. په لاره کې دوه درې ځایه پوښتنه وشوه: ---- باداره چرته؟

بادار هر ځای د ت‌ی‌رې او دې صدقې ذکر ښه په شدومد وکړ او ترغیبي کلمات یې اداء کړل. بادار به لا مدرسې ته نه و رس‌ی‌دلی چې یو شم‌ی‌ر خدایي رضاکار یې د پلار په حضور کې حاضر شول او د بادار د کارخ‌ی‌ر نه یې خبر کړ.

بادار چې کور ته راغی نو ګوري چې پلار یې بې هوشه دی او خلك پرې راجمع دي.

ـــ " ما خو څه خوړلي نه دي او نه مې پرې جواري کړې ده ـــ په تاسو خو حرام شه که په خپل عمر کې یوه انه هم خیرات کړئ. "

د بادارخیال و چې خلکو ته یې صحیح جواب ورکړی دی. په دې وخت کې د کلي ملك ، د جومات ملاصاحب او یو دوه درې کسه نور هم راغلل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"راغلی دی د وخت حاتم طايي .... خيرات خو په ما کې‌ږي نو بل ځای ته يې د وړو څه حاجت دی ، الحقُّ لِلقريب ".

د ملك صې‌ب ددې خبرې نه وروسته د بادار ماما وويل:"د سړي چې د کمي کور راشي نوچرګان يې هم بې لارې شي پاتې خو لا انسانان. "

ملا صاحب چې د تقوىٰ او علميت شهرت يې تر ليرې خور و په ورومبي ځل خوله پرانسته:"بادار جانه! پيسې دې څه کړې ____ چرته اخوا دېخوا خو به دې ضايع کړي نه وي ؟ "

د ملا صاحب ددې خبرې سره د بادار ډېران اور واخيست:"ملا صې‌ب څه ل‌ې‌ونی خو نه يم........ د خدای او رسول په لاره کې مې لګولي دي ، څه ډمانو ته خو مې نه دي ورکړي. "

__"ښه نو چاته دې ورکړي دي؟ .... ځای يې معلوم دی ؟."

ملا صاحب بله پوښتنه وکړه.

__ "هو ولې نه د مدرسه بحر العلوم مهتمم صاحب ته مې ورکړي دي. طالبان ټول نهر وو او نور کتابونه متابونه يې هم نه وو. زما په زړه الله رحم وکړ او زه ورته خدای وسيله کړم. "

په دې وخت کې د بادار د پلار سترګې وغړېدې خو چې د کور ټوله متاع (لس زره روپۍ) يې سترګو ته ودرېدې نو بيا بې هوشه شو.

__ " که ملا حس‌ې‌ن احمد ته دې ورکړي وي نو هغه خو څه بل شان سړی دی. دمدرسې په نوم يې ځان ښه جوړ که. کله به نوی جومات شروع کړي ، د هغې د پاره به چنده غواړي او کله به ځان ته د مدرسې مهتممي پيدا کړي. بلا سړی دی د بهر ملکونو سره يې هم رابطه شته. په صورتِ قطعي سره به د مدرسې يو احتياج هم رفع نه کړي. الله جلَّ مجدهُ به د دغسې افرادو حشر له عُلماءِ سوءِ سره کوي. ______الله دې مونږ ته نجات راکړي." ملا صاحب د خپلې جهان بينې وضاحت وکړ.

ملك صې‌ب چې د ملا صاحب وضاحت واورېده نو خبره يې لنډه ختمه کړه:"زه په ډېرو خبرو نه پوه‌ې‌ږم خو بس دومره درته وايم چې همدا اوس لاړ شه او هر رنګه چې وي پيسې حاضرې کړه."

د بادار سر په درد شو. که د ملك صې‌ب ويره نه وی نو کله به هم بيرته په پيسو پسې نه وی تللی. خو اوس خو له داسې چا سره اوښتی و چې د ډېرو قبلې يې سمې کړې وې.

بادار ځادر په اوږه کړ او راووت. په لاره به يې کله د سر درد زيات شو او کله کم. مدرسې ته چې ورسېده نو ن‌ې‌غ همغه دفتر نما کوټې ته لاړه. د علامه حس‌ې‌ن احمدسره يو بل کس هم ناست و چې ښه اعلیٰ لباس يې اغوستی و او يو نومولود يې د غوږ دآذان د پاره راوړی و.

بادار ساه نيولی په کوټه ور ننوت او د سلام کلام نه وروسته د خړپړ توشك په هغه څنډه کښ‌ې‌ناست چې مخې ته دره يې طالبانو په چايجوش سوزولې وه.

"حاجي صاحب څنګه داسې زر بيرته راغلې؟ .... الله جلَّ شانهُ دې خ‌ې‌ر و عافيت وفرمايي .... څه حادثه خو نه ده واقع شوې؟." ملا صاحب په داسې انداز وپوښتل چې د مخ نه يې غم او پرېشاني څ‌ې‌ده.

"مولٰنا ص‌ې‌ب! ماته خپلې پيسې بيرته راکړه ______ که ته داسې ونه کړې نوما به ټول کلی په دار کړي." بادار د خپل ځای نه رامخې ته شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـــ "ولي الله ربُّ العزت دې ستا په حال رحم وکړي. ته خو ډېر نېک او متقي انسان يې. د خداوند جلَّ و علٰی شانهُ نېک بندګان تل د امتحاناتو سره مخ کېږي. "

ـــ"هر څه چې وي مولٰنا صېب خو زه ددې امتحان د ټينګې بېخي نه يم. ما دمور او پلار د مشورې نه بغېر دا کار کړی و او اوس خو راته ټول کلي يو شوی دی. ملك صېب هم خبر شوی هغه مې ولاکه ژوندی پرېږدي. ګنې زما په وس چې وشي زه به دا خپل کور هم خلکو ته ورکړم. بس چې خلك رضا وي او زما ښه ووايي. "بادار په هيجان امېزه لهجه وويل:

ـــ" ګوره الحاج صاحب! يوه مقوله ده چې العوام کاالانعام ـــــــ عوام د څاروو په شان دي. د دوی په خبرو پسې به نه ګرځې. ته خپل تعلق د خداوندِ کريم سره ټينګ ساته. باقي امتحانات به راځي خو ته خپله حوصله درسته ساته. څرنګه چې حضرتِ لقمان خپل زوی ته د صبر تلقين کوي همد غسې زه تاته هم د صبرِ جميل توصيه کوم. "

ـــ " زه خو به صبر وکړم خو هغوی کې چې د صبر ماده نشته نو څه وکړم ؟ "

ـــ "هغوی ماته پرېږده. زه به ورته وعظ و نصيحت وفرمايم او د صدقې په اهميت به يې خبر کړم. الله به ورته هدايت وفرمايي. ته صرف دومره وکړه چې تر دې ځايه يې راوله. که نه راتلل بيا به خپله دی زه ورپسې ورشم. "علامه صاحب زر زر د بادار تشفي وکړه.

بادار جيګ شو ، خپل سر يې په لاسونو کې ونيوه او روان شو.

ـــ "ډېر صالح انسان دی. الله ورته ډېر روغ صحت او عقلِ سليم ورکړی دی." علامه صاحب ډاکټر صاحب ته مخ وراړولو او خپله رايه يې څرګنده کړه.

ډاکټر صاحب ماشوم يوې ډډې ته کړ او ويې ويل: "هر څه چې وي مولٰنا صېب! خو ماته دا سړی نفسياتي مريض ښکاري."

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان په فاصله د انسان

"صدر له ___ بوړۍ له ___ کابلی له ___ اشنغری له___!!!" او ددې آواز په اورېدو سره زه گاډي ته وختم. د سلام اچولو نه وروسته په مخامخ سيټ کښې ناستم. تقريباً د ټولو نزدې سيټونو نه زما د سلام جواب راغی.

"ټايم څه دی ؟." زما د څنگ کس خوله را اوړده کړه او پوښتنه يې وکړه.

_" پاو باندې نهه"

گاډي ډرايور د يو مولانا صيب کيسټ ښه په جهر لگولی و. هغه زما آواز وانه ورېده او بيا يې وويل:"څه ؟ "

ما گهړۍ د هغه مخ ته ونيوه او لږه شېبه وروسته هغه بله پوښتنه وکړه :

" گهړۍ بهرنۍ ده ؟ "

زه پوه شوم چې د صاحبِ سيټ زما د گهړۍ ډېزاين خوښ شوی دی _____ ما وويل: "آو __ د پېرس نه راغلې ده. "

د هغه سترگې زما د گهړۍ د ځلا نه هم زياتې وځلېدې او څپله خيرنه گهړۍ يې په لستوڼي کې دننه کړه.

دې کې يو کس وويل: " ته راکه ______ دا کتاب! شاعري مايري ده که څه؟." او دې سره هغه زما د غېږې نه کتاب کش کړ. د بل څنگ سيټ والا چې دا وليدل نو زما د غېږې نه يې دواړه رسالې راښکودې. په دې ټول عمل کې د هغوی نظرونه په ما نه ، بلکه په کتابونو رسالو متمرکز وو.

ما چې د التفات دا لاپروا انداز وليده نو ما هم هغوی ته ونه کتل او د خپلو شخيدونکو لاسونو په چاپې کولو سر شوم. زما په زړه کې يو خاص قسم خوړلني وټوکېده او دې شېبه کې ماته خپل ځان څه خاص څيز ښکاره شو.

_" آ وروره! کرايه راوالئ _____ "

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما سره ماتې نه وې ـــــــ کلینر ته مې د سلو نوټ ورکړ. کلینر شاته کوږ شو او په بې ادبۍ سره یې وویل:"ښه ګورې چې داسې حالت دی او بیا هم نوټ راوباسې."

دې وخت کې شاته د دریم سیټ کرم فرما چې اوږدو شخو برېتونو کې یې د جوارو د وړې پوستکي نښتي وو او توکه یې تازه تازه لاندې غورزولې وه ، وویل: " راکه .... زه ماتې درکم."

کلینر د هغه سره معامله خلاصه کړه او ماته یې آدایګي وکړه.

ګاډی ښه تېز روان و. مختلف دکانونه ، مکانات ، د سړک نه ګرځېدلې لارې او مختلف شکلونه حلیې د شیشو نه وروسته پاتې کېدل. زه هم چې لږ اوزګارشوم او غوږونه مې ساړه شو نو نظر به مې خامخا مخکې لګېده.

ما د سپېنې برقع والا زړې ښځې چې د برقع نه یې مخ دباندې راویستلی و او په تېره پوزه یې د غټو شیشو چشمه رازوړنده کړې وه ، تر څنګ یوه جینۍ هم ولیده چې عمر به یې په مشکله شلو کالو ته رسیده. د هغې برقع نه وه نو مخ به یې د څه شي نه دباندې راویستلی وی نو ځکه خو مجبوراً بهر و.

د هغې غېږ کې دوه کتابونه وو. د یو نوم خو صفا ښکارېده (هیومن اناټومي) او د بل ما هغه وخت ولیده چې زما د نظر لاندې راغی (سوشیولوجي). ماته رایاد شو چې دې دواړو سیټونو تر اوسه زه نه مخاطب کړم او نه یې څه توجه وکړه. او رښتیا دوی ماته د سلام جواب هم نه و راکړی. خو سره له دې به هم زما نظر مسلسل زما د سیټ د افق نه طلوع کېده او د هغې د سیټ په کنارو به پرېوته. خبره تر دې نه وه محدوده ما له هغې سره خبرې کول غوښتل. د هغې د کتابونو موضوع او تنوع زما د پاره پرکشش وه. خو زما داسې حالت و چې تر اوسه زه د خبرو د کثرت نه تنګ وم او چې اوس زه خبرې کول غواړم نو نامعلوم وجوهات زما خوله ګنډي.

غالباً په دې ګاډي کې د څه اسپب وغېره اثر و ځکه هغې به هم ماته نه راکتل او نه یې تر اوسه زما څه نوره حوصله افزایي کړې وه.

دې وخت کې زما نظر په یو شعر ولګېده ، کوم چې د هغې سیټ ته مخامخ د شیشې دیو سر نه تر بل سره لیکل شوی و.

"که راته ګورې درته ګورم ـــــــکه راته نه ګورې پروا دې نه لرمه "

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د شعر په صحت شك شو ځكه چې تر اوسه داسې څه صورتحال نه و پيدا شوى. ما يو ځل بيا هغې ته وكتل خو هغلته څه كرنښ پيدا نه شو.

زما زړه كې ټ‌ى‌ره شوه چې ددې ځاى نه د پښتو دا شعر ورانول پكار دي. بيا مې ووې چې دې كې د شعر څه غلطي ده. غلطي څه بل چرته ده.

ما همدا سوچونه كول او ګاډى د ښار د هغې برخې نه ت‌ى‌رېده چې د سنيماګانو د پاره مشهور و. په دېوالونو نن سبا د "انجام " پوسټرې لګ‌ى‌دلې وې. ما چې سترګې پورته كړې نو ګاډى هم ددې اعلانِ خ‌ى‌ر نه خالي نه و. مخامخ پوسټر لګ‌ى‌دلى و چې پكې پلار د خپلې لور په سر كلاشنكوف ايښى و. او حيدري نعره يې وهلې وه.

د فلم سټوري ماته پته وه. هغه داسې وه چې يوه جينۍ د يو هلك سره مينه كوي او يو بل ته ن‌ى‌ك جذبات ساتي. آخر هغوى دواړه د كوره وتښتي. د هغې پلار چې يو كلك پښتون وي ، هلك مړ كړي او بيا خپله لور ووژني.

ما چې د فلم د انجام په تناظر كې جينۍ ته وكتل نو د معاملې تل ته ورسېدم. بيا مې زړه ته راغله چې زه هغه تښتوم خو نه صرف يو څو بې ضرره غوندې خبرې كول غواړم. آخر هغه هم انسان دى او زه هم.

مصيبت دا و چې تر اوسه هغې زړې بوډۍ هم "كه راته ګورې درته ګورم " قابلِ اعتناء نه و ګڼلى. ما چې دا ځل جينۍ ته وكتل نو خپل حجم راته په كم‌ى‌دو ښكاره شو. او د هغې خلاف زما د شكاياتو د بوجۍ نه هوا ووته. خو چې په بوډۍ مې نظر پرېوته نو په رګونو كې مې د وينې حركت ت‌ى‌ز شو او د لاسونو ګوتې مې خپلو كې زور شوې. ګويا بوډۍ يې په ستوني كې نيولې ده او لكه د مرغۍ يې چغول غواړي.

دې وخت كې ډرايور ل‌ى‌سټ بند كړ او زما شاته ناست سړي د خپلو ګناهونو بخښنه غوښتل شروع كړل. هغه په رقت آم‌ى‌زه لهجه د خپلې كورنۍ د ستر پردې د ساتلو خواست وكړو. او د توبې توفيق يې وغوښت.

ماته د ګاډي ماحول دقيانوسي ښكاره شو. زه د ګاډي نه كوز هم شوم خو ماته تر آخره په خپل مقصد كې كاميابي ون‌ه شوه. آخر هغه انسان نه و كه څه چې زما ورسره خبرې ون‌ه شوې. ما خو په شعر هم عمل وكړ ، د ګناه كولو تجربه مې هم نشته او خداى ته پته ده چې زه د "انجام " كوم كركټر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم نه يم او د هيومن اناټومي او سوشيولوجي طالبِ علم ته د جنس د تفرېق څه اهميت دی. نو بيا آخر ولې هغه زما د پاره شجرِ ممنوعه وه يا زه د هغې د پاره ناسور!!!.

Pukhto.Net پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشيني دور انسان چرته بيايي

د وليم د ډېوډ سره دومره مينه وه چې وليم به هروخت ويل: زه تا په هر قيمت خپلول غواړم. ډېوډ به هم په شروع کې د هغه په دې خبره لږ څه توجه کوله. خو کله چې د وليم اصرار د حد نه واوښت نو ډېوډ د هغه په نفسياتي اړخ شك وكړ. آخر يو نر هم د بل نر سره دومره مينه كولى شي ؟؟؟.

وليم هم څه کم ښائسته نه و. د پوهنتون په جينكو كې خو دومره مقبول و چې زياتره پرې ستي پتي وې. خو سره د دومره ښكلا هم هغه ډېوډ خپلې دوستۍ ته مائل نه كړى شو. او مائل شوى به نو څنگه وى چې كله به ډېوډ لږ هم ورسره نرمه رويه وكړه او ورسره به په يوې خواته كښېناست نو بيا خو به لكه د ژورې وريورې نښتى و. دوليم همدې عادت ډېوډ د هغه نه زړه توری كړی و.

وليم چې خپله بې چارگي وليدله نو د يو دوست په مشوره يې عبادت ته مخه كړه او هره يكشنبه به چرچ ته تلو. هغه په ژړا ژړا د خداى نه د ډېوډ التفات وغوښت. هغه صدقه خېرات وركول هم شروع كړل. روزانه به د لس پنځلس خېرمارو جامونه دده په غوړځېدلي سِكه تِنگېدل. ډېوډ د وليم په زړه كې دومره ننوتى و چې وليم صرف دا نه غوښتل چې ډېوډ يې يو حقيقي دوست شي بلكه هغه د ډېوډ ملگرتيا ديوې ښځې خاوند په څېر غوښته چې د ژوند ټول رازونه يې شريك وي او په يو بل كې جذب شوي وي.

يوه ورځ وليم د جينېټيكي بدلون په هكله ولوستل چې د جديدو سائنسي وسائلو په مرسته سړى كولى شي چې ځان په ښځه او ښځه كولى شي چې ځان په نارينه بدل كړي.

د شپې چې د خوب په نيت خپلې كوټې ته ننوت نو دډېوډ خيالونه پرې بيا راوورېدل. آخر هغه څنگه كولى شي چې ډېوډ د ځان كړي.

هغه په دې سوچونو كې و چې د ننني درس موضوع يې په ذهن كې راوگرځېده. ددې خيال راتگ وليم ته يو څه نفسياتي خوشحالي وبخښله. اوبوله شپه يې ددې عمل په هكله په فكرونو تېره كړه. وليم د خوشحالۍ نه په جامو كې نه ځائيده. د هغه پلان د هره پلوه كامياب و. هغه په ډېره آسانۍ كولى شو چې په نزدې جينېټيكي مركز كې ځان په ښځه بدل كړي او خپل ټول كره وړه داسې جوړ كړي چې بواځې يې د يوې حسينې جينۍ نه توقع كېدى شي. بيا به پوهنتون كې په نوي نوم داخله واخلي او دډېوډ د عاشقانه مزاج نه په گټه اخيستو د هغه سره يو پائدار محبت وكړي او بيا محبت خپل انجام (واده) ته ورسوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار ولیم د یونیورستۍ په ځای ډاکټر ته ورغی اوخپله اراده یې څرګنده کړه. ډاکټر چې دده خبره واورېده نو هغه یې د لاس نه ونیو اود ډاکټرانو یو بورډ ته یې وړاندې کړ. هلته ده ته ددې عمل د تیاره اړخونو په هکله معلومات ورکړل شو. هغه ته وویل شو چې دا کار ډېرې ستونزې لري او ډېر کم خلک بیا خپل لومړي حالت ته راوستل شوي دي."

ولیم په پوره اشتیاق وویل: "ډاکټر صاحب! ما په خپل نارینه ژوند کې ډېرې تودې سړې لیدلي دي. زه نور بې‌خي د نارینتوب نه تنګ یم. که رښتیا ووایم نو همدا نارینتوب دی چې زما د یو لوی آرمان د پوره کېدو په لاره کې خنډ دی."

"__ ښه نو چې داسې ده راځه". د ضروري کاغذاتو د ډکولو نه وروسته اپرېشن وشو او ولیم په ښځه بدل کړی شو. بیا ورته څو ورځې په هسپتال کې د پاتې کېدو وویل شو. هغه دومره خوشحاله و چې ټول وخت به یې په خپلو نرمو نرمو لیچو او ښکلو اننګیو لاسونه وهل. دهغې نوی نوم ...... الزبت جین ...... څومره ښائسته و.

څلورمه ورځ چې مینه ناک ولیم په داسې حال کې چې د ډېوډ د وصال آرمان او د بې مثاله خوشحالیو احساس یې په زړه کې و د هسپتال نه راووت نو سترګې یې په مخامخ اخبار والا ولګېدې. ډېرې ورځې د دنیا د حالاتو نه بې خبره پاتې شوی و.

اخبار یې چې پرانیست نو یوه داسې زړه چاؤدونکې چغه یې د خولې نه ووته چې پورته شو او په ځمکه ولګېده .... ډېوډ پوهنتون ته په لاره په یوه ټریفیکي پیښه کې مړ شوی و.!!!

د ډېوډ مړینه د مرګ په دې ګرم بازارې کې کومه لویه واقعه نه ده. بلکې د خفګان ځای دادی چې انسان چرته ددې خواهش ونکړي چې نیم دې انسان او نیم دې ځناور شي. یا دا چې په مکمله توګه دې خر او یا غوایې شي چې د انسانیت د اوسنې معیار نه فرار اختیار کړي او د خودکشۍ په ځای چرته د غره په لمن کې څرېدو ته ترجیح ورکړي.

Pukhto.Net
پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذکر د ځمکې

22اپریل

نن د ځمکې نړیواله ورځ ده. په ټولو چینلونو د ځمکې د مشکلاتو ذکر دی اود هغې د حلولو فکر ما سوچ وکړ چې ورځ د ځمکې لمانځل کیږي اونمایندګي یې انسانان کوي ، دا څنګه لمانځنه ده. دوی ته پکار ده چې ځمکه یې د خپلې ورځ لمانځلو ته پرې ایښې وی یا یې د ځمکې خبرو ته غوږ ایښې وی چې هغه په دې هکله څه وایي او د هغې څه جذبات دي.

ددې کار دپاره ما داسې چل وکړچې د ښار په مضافات کې واقع لویې هدیرې ته لاړم چې د زمانو زمانو راهیسې په کې مړي دفن شوي او د ځمکې لویه حصه یې نیولې ده. هغلته ځمکې ته د قربت او د هغې سره د مرکې په نیت یو سوري شوي قبر ته ننوتم او سترګې مې پټې کړې. د سلام کلام نه وروسته مرکه شروع شوه:

سوال: "نن ستا نړیواله ورځ ده — ته څه محسوسوې؟"

جواب: "عجیبه خبره ده ولې دا نورې ورځې نړیوالې نه دي څه چې زه یې د خپل مشقت په نتیجه کې راولم. دا تخصیص بې‌خې احمقانه دی. هره ورځ زما عالمي ورځ ده او د ټول عالم له پاره ده".

سوال: "خو دا ورځ ستا د مسائلو دپاره نومول شوې ده چې ستا مسائل څه دي. مثلاً د اوبو کمی ، د هوا ککړتیا ، او د خلکودېرښت وغیره... "

جواب: "دا زما مسائل نه دي. زما په سر یې خلك ولې راتپي. که هوا او اوبه کم دي یا ګنده دي نو له دې سره زما څه اړیکه ده. خلك ډېر دي او که کم ، په ما یې څه بوج نشته دی. زما اوس هم ډېره حصه خالي ده".

سوال: "نو که د ځمکې د نړیوالې ورځ اصطلاح غلطه ده نو انسانان یې ولې ستا په نوم لمانځي؟"

جواب: "انسانان خو هغه مخلوق دی چې په کوم لوښي کې وخوري نو په همغه کې ښنه ږدي. مسائل یې خپل دي ، ژاړي یې زما په نوم. — زما ددې ورځې سره هیڅ تعلق نشته".

سوال: "ستا د خبرو خو دا مطلب نه دی چې ستا د انسانانو سره هیڅ رابطه نشته او ته د هغوی په هکله بې حسه یې؟"

جواب: "د دوی په وجود کې زما ماده شامله ده نو ځکه د دوی خیرخواه یم".

سوال: "نو دوی چې دا ناکاره کارونه کوي او ستا په سینه یې فساد برپا کړی دی نو په دې کې خو چرته ستا ددې مادې غلطي نه ده یا ستا لاس خو پکې نه دی شامل؟"

جواب: "که داسې وی نو زما په داخل کې به هم د بدۍ وجود وی او ما به بد شهرت لرلی. ما سره د دوی نه مخکې پیریانو هم ژوندکړی دی چې یو جدا مخلوق دی. هغوی هم بد رواج کړل او د شر ملګرتیا یې وکړه".

سوال: "ستا او د انسان ترمنځ څه رشته ده؟ ګاونډیتوب دی ، کوربه توب دی او که ته د هغوی ملکیت یې؟"

(c) ketabton.com: The Digital Library

جواب: "ما ورته صرف د لنډې مودې دپاره خپل خدمت وړاندې کړی دی. دوی کردارونه دي او زه سټېج. د ډرامې د اختتام نه وروسته مونږ په يو بل پورې نه يو تړلي".

سوال: "د اشرف المخلوقات د رتبې په هکله دې څه خيال دی؟"

جواب: "دا زما مسئله نه ده. ځکه چې زما ترجيحات بدل دي. دا پوښتنه د خرو، غوايانو، پےشوګانو او داسې نورو په مخکې ايښودل کېدی شي".

په دې وخت کې زما نظر په قبرکې په يو اشرف المخلوقات ولګېده چې اوږد غزېدلی و او تش د هډوکو ډانچه پاتې وه ...ما پوښتنه وکړه:

- "دده په هکله دې څه خيال دی اوتا ورته پناه ولې ورکړې ده. آيا دا ستا په ذمه وارۍ کې شامل دي؟"

جواب: "دا خو چې کوم اشرف المخلوقات د شرافت د کثرت تاب را نه وړي نو د باعزته شاباسي دپاره يې زما غېږې ته راوړي. ځکه چې دوی ته پته ده چې زمونږ اصل ځمکه ده او ځمکه ځان نه شرموي".

سوال: "وخت څه شی دی؟ آيا ته د وخت احساس کولی شې؟"

جواب: "وخت زه زېږوم. بلکې زما حرکت او وجود د وخت د پيدائش او پيمائش دپاره دي. خو زما ورته خپله څۀ ضرورت نشته ځکه چې وخت د ټوټېدونکو خواهشاتو د پوره کېدو د انتظار نوم دی. او دا انتظار نور کوي زه نه".

په دې وخت کې ما سره سوالونه خلاص شو له منې کولو نه وروسته زه بهر ته راووتم او د ځمکې په سر راروان شوم. ماچې شا او خوا وکتل نو هر طرف انسانان د بيلابيلو کردارونو په شکل لګيا وو او سټېج ته يې د خپلې آداکارۍ جواهر ښکاره کول.

زه په سوچ کې شوم چې دا آداکاري د دوی جبلت دی، ضرورت دی او که ناداني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاجت

یو ځل د ځمکې د مخ په یوه حصه کې دوه کورونه آباد وو. یو کور ښه اعلٰی او په نوي طرز جوړ شوی و چې د بل کور قطب طرفته پروت و. د کور ضرورتونه لکه د خوراك څښاك لوښي ، رنګارنګه جدیده مشینري ، فریج ،فریزر ، ګاډي ، حفاظتي وسله او نور ډېر شیان پکې وو. او په بل کور د الله تعالٰی دا مهرباني وه چې ښې ښایسته ګرمې نرمې اوبه ورته نژدې به‌ی‌دي. ددې کور خلکو به چې دهغې بل کور حساب او کتاب ولیده نو ذهنونه به یې مرګي مرګي شو. او د هغې کور خلکوبه چې ددې کور په خوا کې ګرمې نرمې راروانې اوبه ول‌ی‌دې چې د دنیا ټول نعمتونه یې را په مخه کړي دي نو خولې به یې اوبه اوبه شوې.

آخر د هغې کور خلکو صلاح په دې وکړه چې ددې کور په منځ کې لاره ویستل پکار دي. او دې اوبو ته په څه چل ځان رسول پکار دي. خوستونزه دا وه چې د هغې کور د خلکو جامې تکې سرې وې او ددې بل کور تکې شنې. ړوند ته هم ښکاربده چې هغه دی سور په شنو کې راننوتی دی او د چادر او چاردیوارۍ حقوق یې مات کړي دي. ددې ستونزې د پاره سرو دا حل راووېسته چې د اوبو د غاړې د کور د خلکوجامې بدلول پکار دي. ددې غرض د پاره هغوی دې کور ته ډېرې جامې هم راول‌ی‌ږلې خو مشکل دا و چې کوم کس نیم به چې واغوستې نو هغه به پکې څه عجیبه شان ښکارېده.

د هغې کور خلکو چې په دې کور ل‌ی‌ دوه درې سره ولیدل نو راهئ یې کړل او هره خوا یې درز دروز شروع کړ. هغوی په لاسونوکې سره سره ټوپکونه هم راخیستي وو. ددې کور خلکو چې دا حالت ولیده نو د خدای کار ود کومې خوا نه یې څه سپین غوندې ټوپکونه راپیدا کړه او په مزاحمت یې شروع وکړه. په دې وخت کې په دې کور کې دوه درې م‌ی‌لمانه هم وو. هغوی هم په جنګ کې برخه واخیسته خود هغوی په ټوپکونو کې څه چل و چې ډز به یې وکړ نو کله به د سور د ښي غوږ سره ت‌ی‌رشو او کله به د چپ.

نتیجه دا شوه چې د کور ځمکې ډېرو لاشونو وازده ویلي کړه او فضا یې ډېرې جنډې ، ب‌ی‌رغونه وربول.کورکنډر شو اووس‌ی‌دونکي یې یو خوا بل خوا تیت او پرك شول. سرو هم ماتې وخوړه او خپل دېوال یې څلور پنځه قدمه وروسته کړ.

بیا ډېره موده په کنډر کې دنادیده قوتونو زور آزمایي روانه وه. او رنګ رنګ نعرې آوازونه پکې واورېدل شو تر دې چې پردي خو لا پرېږده چې ددې کور خپلو سکه ګاونډیانو پکې هم د ګاونډیتوب جنازې وویستې او ددې په مړو یې د تجهیز او تکفین چندې راجمع کړې........ آخر آوازې خورې شوې ، ډمامې وغږېدې ، خبرې زور واخیسته چې دا کنډر به بیا آبادېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ټولو تر مخه یو پخوانی وس‌ی‌دونکی د کوټ ، پتلون ، ټایي او بریف کیس سره کنډر ته داخل شو. هلته منظر څهٔ بل شاني و. د کنډرې په نیم پرېوتو دېوالونو لاوډسپی‌کرونه راځړوند وو. او په زور و شور سره یې د کنډرې د آبادۍ چغې وهلې. د کور ټول چتونه غورزېدلي او بلۍ یې نړېدلې وې. د ټټۍ چت څه نه څه روغ وو او د انساني حاجت د پوره کولو جوګه وه.

په کنډر کې قطب طرف ته یوه توره کرښه راښکل شوې وه چې هماغه درې م‌ی‌لمانه ترې راواوښتل ، راتلونکي کس ته یې هرکلی ووې او ب‌ی‌رته له کرښې واوښتل او یو بل ته مخامخ کښی‌ناستل. صاحب د ټولې کنډرې جایزه واخیسته او بیا راغی د کنډرې په ټټۍ ورننوت ، همغلته یې پکې واړول او خپل حاجت یې پوره کړ. لږه ش‌ی‌به وروسته څه پرس‌ی‌دلي خلك چې د شکلونو نه غله ښکارېدل په کنډررانوتل او په کنډر کې یې ځانونه یو خوا بل خوا ځای کړل. په دې کې یو بل شخص چې څه خړې شان جامې یې اغوستې وې او د واسکټ په ج‌ی‌ب کې یې درې څلور کتابونه منډلي وو اوپه خوله یې یوه ترانه زمزمه کوله کنډرې ته داخل شو. هغه لومړی اوتر اوتر ولیدل اوبیا راغی د یو متروك کوهي د سر تیږه یې لیرې کړه. لاندې څه ګوري چې لغړ ولس د لوږې د لاسه په یو بل خولې لګولي دي او د کوکو او چغو یو قیامت جوړ دی.

دې سړي چې دا حالت ولیده نو دواسکټ د جیب نه یې دوه درې کتابونه لاندې وغورځول او په کوهي یې بیرته تیږه ک‌ی‌ښوده. په دې وخت کې د کنډر نه بهر د جوش نه ډك مستانه آوازونه واورېدل شول او دهرې لورې نه د ځوانانو یو بهیر کنډرې ته داخل شو. دا د کنډرې نوی نسل و چې د کنډرې نه دباندې رالوی شوی و. د دوی جامې تقریباً یو شی وې. خو دومره وه چې د خبرو کولوپه وخت به هر یو خوله په بدل انداز کې خوزوله. دوی لا په دې خوشحالۍ کې وو چې د کنډرې په وران ویجاړ حالت یې نظر شو. د هغوی په خوله یو دم د چپ مهر ولګ‌ی‌ده اوخولې یې وازې پاتې شوې. هغوی ډېر زر پوه شول چې د دوی د بدن او د دوی د خاورې ترمنځ څومره فرق دی.

د ډېر سوچ نه پس هغوی راټول شو اوپه شریکه یې یو یادداشت ولیکه چې د کنډرې آبادي یې د سر ټکي و. هغوی په یادداشت غور کولو چې په دې کې یې د کنډرې په یو کونج کې په یو درویش منصبه سړي سترګې ولګ‌ی‌دې چې په ذکر اذکار مشغول و . دوی چې هغه ولیده نو خوا ته یې ورغله او په مؤدبانه لهجه یې وویل: "محترمه! ......زموږ یو حاجت دی ".هغه غاړه تازه کړه او د جاینماز د لاندې نه یې یو پړقېدلی چاقو راوویست او ګویاشو: "زما هم یو حاجت دی او ستاسې هم ______ راځئ چې په هغه ټټۍ حمله وکړو. ستاسې حاجت به پکې هم پوره شي او زما هم."

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوانانو چې دده چاقو ولیده نو دالاره یې خوښه نه شوه. له هغه ځایه چې راستانه شول نو سترګې یې د کوهي په غاړه په ناست سړي ولګېدې. دوی ټول هغه ته ورغله او په شریکه یې ورته یادداشت وړاندې کړ.هغه سړي یادداشت واړولو راواړولو او ویې ویل: "تاسې آخر څه وایې؟". دوی وویل: "صاحبه!_____ زمونږ یو حاجت دی او هغه دا چې مونږ ددې کنډرې آبادي غواړو". هغه سړي لومړی د لاوډ سپیکرونو اعلانونو ته د ددوی توجه واړوله او بیا یې د جېب نه څه رساله مجله راوویسته اوچپه یې مخې ته ونیوه. لږه شیبه یې سروخوځولو او بیا یې وویل: "باالکل زما هم همدامرام دی. د کنډرې آبادي زمونږ آبادي ده. او زمونږ آبادي ستاسې آبادي ده. یعني دکنډرې آبادي د ټولو شریك حاجت دی. او تاسو خو پوهېږئ چې حاجت روا هغه ټټی ده. اودا حاجت به مونږ ، تاسې او په دې کوهي کې پروت باشعوره ولس په شریکه د صاحبِ ټټی نه پوره کوو."

ځوانانو چې د دانایي دا انتهاولیده نو له ده نه هم روان شو. لږ مخکې چې لاړل نو سترګې یې په هغه کرښه ولګېدې.هغوی څه شېبه کرښې ته ولیدل او بیا په کرښه ورواوړېدل. څه ګوري چې هاخوا د درې کسانو د ناستې ځایونه دي او ترمنځ یې ډېر کاغذونه له نقشو سره ګډوډ پراته دي.

په کاغذونو بې‌لابېل عنوانات لیکل شوي وو. خو د ټولو مجموعي نکته دا وه چې کرښه راښکونکو غوښتل چې په څه نه څه شکل دکنډرې قطبي خوا له کنډرې نه بیله کړي. وجه یې دا ښودلې وه چې زمونږ یې په کنډره څه. مونږ خو مېلمانه خلك یو زور یې بل چا ته رسي.

په ځوانانو چې د سوچ دا نوې زاویه روښانه شوه نو زړونه یې ودرزېدل او په یادداشت کې یې د څو نکاتو اضافه وکړه او په یوه صلاح راغله او د ټټی مخې ته ودرېدل. هغوی چې ټټی ته سر ښکاره کړ ، څه ګوري چې هغه درې مېلمانه او همغه بد نامِ زمانه سره د صاحبِ ټټی سره یو ځای د دومره پیسو په منځ کې ناست دي چې څه حد یې نه و.

دوی په دې سوچ کې شو چې آخر دابې‌لټون خوښي او سورمخي کوم حاجت ټټی ته راوستي دي. هغوی په خپلو کې څه خبرې هم کولې خو دوی برې پوه نه شو. لنډه دا چې دوی فیصله حتمي کړه او یادداشت یې دننه ولېږه ، لږه شېبه پس د ټټی دروازه خلاصه شوه او یو پرسېدلی بریف کېس بهر ته وغورځېده.

د کنډرې په دېوالونو رازوړندولاوډ سپیکرونو په زوره زوره چغې وهلې: "دا کنډره به آبادېږي ، دا به کور کېږي. ددې ټول استوګن به بیرته راځي. دلته به ډېر زر وروري ،خوشحالي ، ترقي او پوهه بیرته راشي". خو د کنډرې په منځ کې ولاړ حیران و پریشان نسل تر اوسه په دې پوه نه شو چې دا کنډره به آبادېږي او که نیم پربوتي دېوالونه به یې نور هم پرېوځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعليم ښه شی دی

لاندې څلور واقعات ولولئ او د تعليم د اهميت نه خبر شئ:

(۱) نوم: صنوبر خان

جنس: نارينه

عمر: ۳۵ کاله

تعليم: مکتب او مدرسه يې نه ده ليدلې.

(۲) نوم: زرلښته

جنس: زنانه

عمر: ۳۰ کاله

تعليم: ۶ پاس

خبر: پرون د دوی په کور کې غټه لانجه وه. صنوبرخان په زرلښته يو لاس مات کړ. ګاونډيانو ډاکټر ته بوتله.

تحقيق: مونږ چې کله تحقيق وکړ نو معلومه شوه چې د دوی يوه لور ناروغه وه. دواړو زړې نسخې را اخيستې وې. صنوبر به يوه يوه نسخه را ا خيسته او زرلښتې به دا مهرباني کوله چې د ډاکټر نوم به يې لوسته. دې وخت کې د صنوبر نه نسخې ګډې وډې شوې او دويم ځلې يې بيا د هغې مخې ته ونيوې. په دې واقعه زرلښته سره شوه او په يو شنګ پورته شوه او په بې اعتنايی سره يې ميړه ته څه ناموزون الفاظ وويشتل. صنوبر چې د ښځې پاره ناڅاپه په لوړيدو وليده نو د ترماميټر يو لاس يې مات کړ.

(۱) نوم: باران خان

جنس: نارينه

عمر: ۵۵ کاله

تعليم: تعليم نه لري.

(۲) نوم: بلورۍ

جنس: زنانه

عمر: ۴۰ کاله

تعليم: تعليم يې نه دی کړی

خبر: خير خيريت د ی قلاره قلاري ده.

تحقيق: غالباً دده نوم بهرام خان دی خو په غلطۍ سره باران مشهور شوی دی. خلك ورته بارانی ماما وايي. خو دلته د لفظ د تقدس په خاطر باران خان ليکل شوی دی. غټه خبره داده چې د ښځې يې په نوم څه اعتراض نشته او نه دده په ګډه وډه موندۍ ږيره کې لا د بلورۍ چارګل نښتی دی. د جمعې په ورځ چې ولامبي او سر ږمنځ کړي نو بلورۍ ته د اختر ورځ رايادہ شي. دغه شان هر ماذيګر چې باران د فروټو ريړه د بل په دکان کې ودروي او پاتې نيمې روغې نيمې ورستې مڼې په لفافه کې واچوي او د کور په سرحدونو کې داخل شي نو بلورۍ ته داسې ښکاره شي لکه چې ټول کاينات راغی. او چې بلورۍ په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله کړه خوله مسکا راولي نو د باران زړه د ډکو ګورو وریځو په شان په تخنیدو شي او په شرق شرق د وریدو لیواله شي.

(۱) نوم: محمد انور خان
جنس: نارینه
عمر:۴۵ کاله
تعلیم: د یونیورسټي آف میساچوسټس نه یې په فلسفه او عمرانیاتو کې ډاکټري اخیستې ده. اوس د UNO لخوا په هغه ټیم کې شامل دی چې د نړۍ د تهذیبي زوال د عواملو په موندلو کار کوي. د تهذیب او کلچر ترمنځ د تفاوت او رشتې په هکله یې یو کتاب چاپ شوی دی. شاعري یې کمزورې ده .
(۲) نوم: جان بي بي
جنس: زنانه
عمر: ۴۰ کاله
تعلیم: تعلیم یې نه دی لیدلی.
خبر: څه خبر نشته.
تحقیق: زه چې کله دده شاعري ګورم نو سوچ کوم چې دا شونډې او زلفې د جان بي بي یادوي او که په خپل ټیم کې د کومې تعلیم زېلې پۍغلې. د حیرانۍ ځای دادی چې دا آسمان او ځمکه څنګه سره غاړه وتلي دي او ترمنځ یې کوم یک بینک څنګه نه رامنځته کېږي. جان بي بي چې د مور کور ته لاړه شي نو د میړونو د صفت په ټولي کې ددې وینا وي."هغه زمونږ سړی خو چې کله په کور وي نو ټوله ورځ د کتابونو نه تاو وي. چې ده په دې کتابونو کې څه شی لیدلی سرخوړلی. یو کتاب به یې لا خلاص کړی نه وي چې بل به راواخلي. ډېرو کتابونو ته په یو ځل ګوري."
جان بي بي د میړه د لر او بر نه خبره نه وه چې ناست په کور دی او نظر یې په ټوله دنیا دی. ګویا جان بي بي هغه خړه پړه آیینه ده چې د میړه د پرمختګ یا په شاتګ هیڅ انځور پکې نه منعکس کېږي. ..... د خدای ورکړه ده.
(۱) نوم: جهانزېب
جنس: نارینه
عمر:۲۸ کاله
تعلیم: ۸ پاس.
(۲) نوم: جهان آرا
جنس: زنانه
عمر: ۳۴ کاله
تعلیم: ۱۲ پاس
خبر: جهان آرا جهانزیب په اوله میاشت طلاق کړ اوس یې د زوی په سر لانجه ده.
تحقیق: واقعه داسې ده چې جهان آرا بنت عمرشاه چې معقول شکل و صورت لري ډېرې مرکې مسترد کړي او ډېرو خلکو ته یې لفټ نه دی ورکړی. حال دا چې ددې د درجې برابر خلك خو شا او خوا په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلو دلو پراته وو. خو دې خدای خبر کوم بهرام ګور د آرمان په هنداره کې لیدلی و. الغرض اوس د مرکو راتګ بند شوی او پلار د صلاح مشورې نه بغیر جهانزیب ولد شاه نواز ته ورکړې. نتیجه دا راووته چې جهان آرا د دوه شپو د غویمنډ نه پس په عدالت کې درخواست وکړ او طلاق یې حاصل کړ او دغه شان یې د جهانزیب هني مون په بلډي مون بدل کړ. اوس اته نهه میاشتې تیرې شوي او د جهان آرا زوی پیدا شوی. جهان آرا وایي دا د جهانزیب زوی دی نفقه دې راولېږي. جهانزیب وایي چې زما براسیسر دومره تېز نه دی چې زوی به راوړم او نه دده کوم ځای ماته دی چې زه یې نفقه درولیږم. زمونږ خو په ټول نسل کې شنې سترګې او پلن تندی نه دی نصیب شوی نو دا صاحب د کومې خوا نه زما زوی شو.... لانجه اوس هم روانه ده.

د پورته واقعاتو نه معلومه شوه چې تعلیم واقعي ډېر ښه شی دی.

Pukhto.Net پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالاب

زما د دفتر په لاره کي يو تالاب دی. د څو ورځوراهيسي د هغې اوبه وچې شوي او ماهيان پکي مري. زه نن هلته څه شيبه ودريدم او د مړه کيدونکو ماهيانو نظاره مې وکړه. کوم چي مړه شوي وو نو د هغوی سپينو بدنونو د تالاب د تورو اوبو مخ روښانه کړی و او کوم چي مړه کيدل نو دهغوی د بسمل حالت حرکتونو د تالاب په اوبو کي د ژوند شور پيدا کړی و. ما د تالاب په غاړه د غزې په اوسني حالت ډير وژړل او کولمو مي د خپل پښتانه په غم درد شروع کړ. ما احساس کړه چي دلته ژوند څومره تريخ دی او چاپيرچل زمونږ د وړو بچوړو له پاره څومره تور دی. زه چي روان شوم نو زما لاسونه او پښي هم خوځيدل او شاوخوا ته يې زما د وجود احساس ورکاوۀ.

۲

په تالاب کي مي نن عجيبه ننداره وليده. ژونديو ماهيانو د مړو په جسدونو خولي لګولي وې او هر يود خپلې خپتې د ډکولو په غم کي و. داسې ځوک نه وو چي دوی ته يې د لاش د حرمت په هکله يادونه کړی وی او يايې د حلال حرام تميز ورپه ياد کړی وی. ما وليدل چي تالاب ته ډير غلاظت او د مختلفو کورونو ګندګي هم وراچول شوی وه چي هغی هم د اوبو په مشکلاتو کي اضافه کړي وه او خامخا به د کوم ماشوم ذهنه سړي کار و. نن د تالاب داوبو نه بدبويي راخته او چا نه شو کولی چي هلته ډير ودربږي نو ځکه خو زه روان شوم.ددې خبري معلومول ګران وو چي دا تعفن د مړو شوو ماهيانو د بدنونو دی او که د حمله آورو د بد عمل نتيجه!!!

۳

نن چي زه دفترته په لاره وم نو حيران وم چي ځنګه به د تالاب نظاره کوم. په چا کي چي لږ هم زړه وي نو د ماهيانو دې حالت ته نه شي کتلی چي ټولو خولې د اوبو سرته راويستلي وي او د اکسيجن د لاسته راوړو له پاره مشکله لاره اختياروي. ټول داسې ښکاري لکه امريکې چي د اختر په ورځ صدام راځوړند کړی وي او خپل ټول حسابونه يې برابر کړي وي.

ما د جيب نه هغه دوا راوويسته او تالاب ته مې واچوله چي ماهيان وژني او بيا يې خلک رانيسي. زه خوشحاله شوم چي څه دوی مې د ددې عذاب نه خلاص کړل او ځان ته مې ددې ثواب مبارکي وويله. هوبهو داسې لکه ددنيا ملکونه چي نعرې وهي چي افغانان د مشکلاتو نه راوباسي او ددې سيمې خلکو ته نجات ورکوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان نما

عبدل غوټه راواخیسته. چې خلاصه یې کړه ، روپۍ وې پکې ښه ډېرې. سترګې یې وځلېدې ، پښې یې سستې شوې ، لاره یې بدله کړه او تېز تېز روان شو او بیا به خدای خبر شه دا د چابرکت و چې تر کوره یې راورسولې. په خپل کور لکه د غشي ورننوت ، ښځه یې د لاس نه ونیوه او کوټې ته یې په ځان پسې راښکله. ښځې یې چې پیسې ولیدې نو په مړ وجود کې یې ساه پیدا شوه. دواړو ښه ډېره شېبه روپۍ په لاسو کې واړولې راواړلې. بیا عبدل روپۍ د کوټې په یو کونج کې ښخې کړې او ښځې یې د کوټې په دروازه کې پهره کوله.

نن ورځ هسې په عبدل پورې ښه شوه ، ګنې دهغه ژوند خو د عبدالجبار د غلامۍ نه عبارت و. مزدوران به ښه په کار لګیا وو ، هر یو به د ځان او جهان نه بې پروا لکه مشین چلېدهٔ خو بیا به هم د عبدالجبار د بدوردو نه نه بچ کېدل.

هغه به چې د دروازې په ځنګ کې ودرېده ،خېټه به یې راوویسته او تندر تندر خبرې به یې شروع کړې نو د دوی لاسونه به تېز شو او پښې به یې په ډېرو منډو وپړسېدې.

عبدل چې بس ته پورته شو نو کلینر شاته دیکه کړ او یوې ښکلې جوړې ته یې لاره ورکړه. عبدل چې د جینۍ ښکاره اندامونه او چست لباس ولیده نو سترګې یې ټیټې کړې. غټو خلکو ته لیدل هسې هم څه ښه خبره نه ده.

عبدل چې د بس په وروستي سیټ کښېناست نوسترګې یې یو ځل بیا په هغه جوړه ولګېدې. د هغوی ښویه مټې او روښانه مخونه یې چې ولیدل نو په لومړي ځل یې په زړه کې باربار دا خواهش تیر شو چې کاش!...... دده ژوند هم دغه رنګ وی. د افسوس خبره خو دا وه چې عبدل نه خو په ټول عمر کې چرته داسې لباس اغوستی و ، نه یې قدقامت دومره شاندار و او نه یې آواز دومره دروند و. تر دې چې ددغه انسان نما مخلوق د اوسېدنې د ځای په هکله یې هم څه واضحه تصور نه شو کولی.

عبدل چې کور ته راورسېده نو بو ځل بیایې ذهن پرېشانوونکو خیالاتو ونیو. د هغه سترګو ته به بار بار عبدالجبار او په بس کې ناسته جوړه رامخې ته کېدل او د خپل استطاعت نه بهر به یې سوچونه کول. داسې خلك هغه د لارې په سر هم لیدلي وو او د ښائسته او ښکلو موټرو د شیشو دننه یې پرې هم سترګې لګېدلې وې. هغه ته دغه رنګه خلك د انسانانو نه پورته یوه داسې طبقه ښکارېده چې هیڅ ډول غم او پرېشاني نه لري او نسل په نسل اعلٰی پیدا کېږي. ځکه خو یې په ځان پښه ایښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه او د خپل حالت نه يې ګيله نه کوله. خو نن خدای خبر ولې د هغه زړه را ډک شو او په ډېر شدت يې د ښه ژوند تمنا وکړه.

نن ټوله ورځ هغه د عجيبه شان ذهني کشمکش ښکار و. کار به يې هم کولو او خپل حالت ته هم فکر وړی و. د هغه په ذهن کې هسې داخبره ناسته وه چې دده سره چې څه کېدل ښه نه کېږي. هغه به چې هره خښته راپورته کوله نو زړه به يې غوښتل چې د عبدالجبار په سر يې ورووليږي.

د چائ په وقفه کې مزدورانو عبدالجبار ته د نوې جوړې مبارکي ورکړه:

"-خېر دي وي ....دا بهرني پيس دی ، ورور مې راستولی دی........ خو تاسې خپل کار کوئ. اخوا دېخوا ډېرمه ګورئ ..... پيسې درکوم څه سوال خو درته نه کوم."

عبدالجبارد زمري په شان وغرمبېد.

دعبدالجبار يو يو لفظ د عبدل په مزغو کې څرېکې وکړې. ورځ تېره شوه ماذيګر چې کور ته روان شو نو د څه مزل وروسته يې په لاره کې يوه غوټه وليده. عبدل غوټه راواخيسته.چې خلاصه يې کړه ، روپۍ وې پکې ښه ډېرې. سترګې يې وځلېدې ، پښې يې سستې شوې ، لاره يې بدله کړه او تېز تېز روان شو او بيا به خدای خبر شه دا د چا برکت و چې تر کوره يې راورسولې. په خپل کور لکه د غشي ورننوت ، ښځه يې د لاس نه ونيوه او کوټې ته يې په ځان پسې راښکله. ښځې يې چې پيسې وليدې نو په مړ وجود کې يې ساه پيدا شوه. دواړو ښه ډېره شېبه روپۍ په لاسو کې واړولې راواړولې. بيا عبدل روپۍ د کوټې په يو کونج کې ښخې کړې او ښځې يې د کوټې په دروازه کې پهره کوله.

بيا نو لږې ورځې هم نه وې تېرې شوې چې دعبدل نوم په عبدالقهار بدل شو او ځانته يې په ښار کې د بنګلې د پاره ځمکه واخيسته او مزدوران يې پرې واچول. عبدالقهار به هره ورځ د کار ليدلو ته راته. يوه ورځ چې دخپل شېورلېټ نه کوز شو نو په يو خاص انداز راغی او د دروازې په خوا کې ودرېد ، څېټه يې راوويسته او په بدوردو يې شروع وکړه. مزدروانو چې د دروازې په لور وکتل نو دکړو سولېدلو بڼو او ګردجنو سترګو په وړاندې يې يو لوړ دړنګ انسان نما مخلوق ولاړ و__________ هغه چې نسل په نسل اعلی پيدا کېږي او هيڅ ډول غم او پرېشاني نه لري.

Pukhto.Net پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاروبار

د شپې ټيك دولس بجې يو يخ وجود په څمکه راپرېوته او بل ګرم وجود ترې مخ واړولو او روان شو. بله خوا ډېر لاتعداده وجودونه د کورونو نه راووتل او دېخوا يې رامنډې کړې.......

قاتل چې خلك وليدل نو سمدستي په يو لويدلي قبر کې پټ شو. دې وخت کې پوليس هم راورسې‌دل او د رارسې‌دو سره سم په هدېره ورننوتل او په څو شېبو کې يې قاتل ګرفتار کړ.

د اوړي اوږدې ورځې وې ، خلکو به چې د ټولې ورځې ګرمي وګالله نو د شپې به داسې وغزېدل چې دنيا به وران‌ې‌ده نو غږ به چا نه اورېده. په همدې شپو کې د زېړي ګل د کور غلا وشوه او داسې وشوه چې په لږ وخت کې سوال ته کښې‌ناست او بدې ورځې يې شروع شوې.

يوه ورځ پرې د احمد ميا صې‌ب زړه خوږ شو ، ورته ويې ويل:"خپل مې يې ، زړه مې دربانديې خوږېږي. راځه چې يو چل درته وښايم دا ګوذاره به دې لږه روانه شي ".

احمد ميا زياړي ګل کور ته د ځان سره بوتلو او څه ضروري طريقې مريقې يې ورته وښودلې. بله ورځ سحر چې خلك د کورونو نه راووتل ، نو په هر دېوال يې په يو اشتهار سترګې ولګې‌دې:

روحاني علاج

عامل سيّد زېړي شاه بابا

د هر قسمه سحر و جادو وغې‌ره شرطيه علاج

بيا نو لږې ورځې هم نه وې تې‌رې چې په زېړي شاه خلك رامات شول. زېړي شاه به د کور په يوه ښکلې کوټه کې ناست و ، اوږدې تسپې به يې په لاس کې وې. او د ږيرې نه به يې د عودو او مشکو ګډې وډې خوشبويي ګانې په هوا کې خورېدې. له زېړي شاه سره د هرې ناروغۍ علاج موجود و. د کې‌نسر ، پښتورګو درد ، رسولۍ ، زېړي ، بې اولادۍ او ناکامه عشق د پاره به هغه تعويذونه راويستل او څاښتونه به يې ليکل. لومړۍ خو د هغه په تعويذونو د چا باور نه راته ، خو کله چې خلکو وليدل چې هغه ورسره پخپله ځي او تعويذونه راوباسي نو عالَم په راچلې‌دلو شو او په زېړي شاه د روپيو باران جوړ شو.

زېړي شاه به د هر ناروغ سره پخپله تلو او کومه هديره به يې چې ورته ښودلې وه ، په هغې کې به يوې خواته کښېناست او مراقبه به شو. دم دعا به چې وشوه نو يوې خواته به روان شو. په يوه قبر به يې لاس کې‌ښوده او يو ځای به يې په کې په نخښه کړ. د ناروغ سره راغلو کسانو به چې هغه ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوسېره نو يو تعويذ به يې ترېنه برآمد کړ چې د ډېرو ګڼو وډو کرښو نه به ډک و او ستنې به په کې ټومبل شوې وې. زيړي شاه به بيا مراقبه شو او د مراقبې نه وروسته به يې په بل قبر لاس کېښوده. د هغه نه به هم يو تعويذ راوويستل شو.

د زيړي شاه په مريضانو کې ډېر تعداد د ښځو و چې خپلو خواښې ګانو ، يوورګانو او انګورګانو به پرې تعويذونه کړي وو.

د زيړي شاه کاروبار ښه په ترقۍ کې شو.تر دې چې خلکو د شاه او خوا نور سيدان او پيران پرېښودل او په ده رامات شول. احمد ميا چې دا حال وليده نو د يو ځنګل دې بل زمري ته يې خره کړه.

يوه شپه په داسې حال کې چې زيړي شاه د لاندې کلي په لويه هديره کې په قبرونو کې تعويذونه ښخول او د نخښې د پاره به يې پرې توره تيره کېښوده ، احمد ميا ورته په کوپړۍ تمانچه کېښوده او چې څو زيړي شاه ځان خوځولو..... ګولۍ يې د سر نه ووتې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library